បរាជ័យ វានឹងថាយើងល្អាល្អន់សឹក ថាដូច្នោះហើយអង្គព្រះនារាយណ៍ក៏បានស្តាប់ខិតប្អូនយល់ជាមិនបានដូច្នោះ ក៏ប្រាប់ពិភេកហោរា ពិភេកហោរាបានស្តាប់ ព្រះនារាយណ៍វាមា មានព្រះបន្ទូលដូច្នោះហើយ ក៏ហៅស្រីលក្សណ៍អនុជា ប្អូនភ្ជាមកប្រាប់ប្រាណថា អើស្រីលក្សណ៍អនុជាប្អូនអើយ បើប្អូនមិនឈប់ឡើយ បើបាឰក្មេងឃើញរបាំ ល្ខោនព្រះឥន្ទ្រានាស្រីសូត៌ាមករាំ ប្អូនកុំមើលឡើយ បើមើលហើយនឹងមានគ្រោះថ្នាក់ថាហើយត្រាស់ប្រើទៅបាបុត្រព្រះពាយ សេនាអង្គព្រះនារាយណ៍មកប្រាហេប្រាប់ សហានុមានបានមកដល់ ថ្វាយព្រះបង្គំព្រះនារាយណ៍រាមាពិភេកប្រាប់ថា បាហានុមានចូលសង្គ្រាមថ្ងៃនេះ ប្រយ័ត្នការ ក្រែងហានគ្រោះថ្នាក់ត្រូវភិនអសុរា ដ្បិតអីពេលនេះមានគ្រោះថ្នាក់ សហានុមានបានស្តាប់ជាក់ដូច្នោះហើយពុំតំអក់ឡើយ ថ្វាយបង្គំសុំលាពិភេកអសុរា នាំស្វាចូលក្នុងព្រៃបេះផ្លែឈើផងដទៃ គឺល្មុត. មង្ឃុត. ល្មុតសេដា . ហាក់ប្រេង. មាក់ប្រាង. មាក់សាង. មាក់ដោក. ផ្លែគុយ. គូលែន. មៀន . សិរមាន់ ស្វាខ្លះបេះបានស៊ីប្រញ៉ាយ ខ្លះលោតសប្បាយពីក្នុងព្រឹកព្រៃ ។ ឈប់ស្លេះត្រង់នេះអស់និទាន ថ្លែងពីក្សត្រក្សាន្តលើទ័ពជ័យ រំពងរំពើនពីកកងក្រៃ លើកទៅទល់ទ័ព នឹងអសុរា ឥន្ទជិតអសុរាសួរថា ទ័ពនរណា

ទ័ពព្រះលក្សណ៍ឬអ្វី ព្រះលក្សណ៍ថា អើទ័ពអញ អសុរា . អើព្រះលក្សណ៍ឯងមិនអោយបងឯងមកច្បាំងនឹងអញ ព្រះលក្សណ៍សារឆ្លើយថា អើឥន្ទជិតអសុរា ឯងមិនអោយព្រះបិតាអាឯងមកច្បាំងនឹងអញ នែអសុរា ព្រះបិតាឯងគ្មានសល់សត្វអ្វីទេ ស្រឡាញ់ទាំងអស់ ជន្លេន. ឈ្លើង. ស្រមោច. សង្អារ. សត្វឆ្កែ. សត្វឆ្មា. ព្រះបិតាអាឯងស្រឡាញ់ដែរ ឥន្ទជិតអសុរា ក៏បានស្តាប់ព្រះលក្សណ៍ ថាដូច្នោះហើយ ដៃក៏ចាប់ធ្នូសរព្រះខ័នថ្លា ចូលតតាំងច្បាំងនឹងអង្គក្សត្រា ព្រះលក្សណ៍សារក៏ចាប់សរជ័យព្រះខ័នថ្លា ចូលតយុទ្ធនឹងអង្គអសុរា គ្មានឱនអង្គកោតញញើតឡើយ ឥន្ទជិតក៏វាយវីធសំពងមកខ្លាំងក្រៃ អង្គក្សត្រថ្លៃក៏គ្មានខ្លាចអំណាចយក្សឡើយហើយយកធ្នូសរជ័យវាយវីធសំពង រងយក្សវិញ ឥន្ទជិតកថមថយកម្លាំងព្រះកាយពលយល់ជាតតាំង ច្បាំងនឹងព្រះលក្សណ៍ពុំបានឡើយ ម្លោះហើយក៏ថយដៃវេរារអាមរូញរា និយាយពីពលស្វា និងពលយក្ស ប្រកាប់ប្រចាក់ចំបាប់គ្នា យក្សស្លាប់មរណោរាប់ពុំបាន ពោទឹកនព្វមហាសមុទ្រជលសោសោន ក្រុងហានុមានសម្លាប់យក្សបានច្រើនក្រៃ ស្លាប់ពំនរដូចភ្នំសេនាធំៗ ចូលតដៃ ឃុននល់ ឃុននិល និខាន់ លើកជើងវាយវីធជាន់កយក្ស កេសរជម្ពូពាន មាអង្គត់ ស្តេចគ្មានកត់ស្លុតនឹងយក្សា ប្រុងចាប់

យក្ស បានកាប់នឹងព្រះខ័នថ្លា ក្រុងអសុរាក្សិណក្ស័យប្រល័យជន្ម ទឹកសមុទ្រឆ្អាបសុទឃោម ក្នុងវេលាពេលនោះ ឥន្ទជិតអសុរាយល់ពលមារណាគ្មានសល់ឡើយ ខំហោះផ្លេកផ្លោះដល់ឋានព្រះឥន្ទ ក្លែងកាយាក៏កើតជាព្រះឥន្ទ្រា នាំស្រីសួគ៌ាមករាំថ្វាយ ទេវបុត្រទេវតាលេងភ្លេងទិព្វពីរោះពេកពិតគួរអស្ចារ្យ ។ និយាយពីស្រីលក្សណ៍អនុជា ឈ្មះទ័ពអសុរាមារពេលនោះណា សហនុមានទូវពួកស្វា ផ្ទុំក្នុងព្រឹក្សាក្រោមព្រះជ្រៃ ឮសូរសព្ទភ្លេងពិរោះសល់ ព្រះបាទទសពលទតនភាល័យ ឃើញព្រះឥន្ទ្រានាំស្រីសួគ៌ាល័យល្អៗពេកក្រៃ ព្រះអង្គភ្លេចខ្លួន.ពន់មើលទេពអប្សរល្អក្រៃក្សត្រថ្លៃក៏ទតភ្លេចកាយា ឥន្ទជិតអសុរាក៏លួចថ្លែងសរត្រូវដើមទ្រូងព្រះលក្សណ៍ ដួលដេកលើផែនពសុធា បាបុត្រព្រះពាយស្ទុះភ្លែតកាចកដីរីញ្ញវីណេភ្លាម ឥន្ទជិតភ័យណាស់ វាត់នឹងចង្វាយសរត្រូវព្រង់ចិញ្ចើមហនុមានបានជាសន្លប់ ធ្លាក់មកនៅក្រោមដីរី ធ្លាក់មកលើផែនដីសន្លប់លង់កាលណោះពួកស្វាក៏ភ័យណាស់ រត់មករហ័សទូលព្រះរាមា ដល់ហើយមកក្រាបថ្វាយបង្គំថា ព្រះអនុជប្អូនភ្ងា ត្រូវសរព្រះព្រហ្មមាសផ្កាញថ្លាចាញ់អង្គពូជពង្សអសុរា ដួលកណ្តាលពសុធាសន្លប់លង់ ។ ព្រះនារាយណ៍រាមាដើរមកដល់ ព្រះលក្សណ៍ ឃើញព្រះប្អូនដួលដេក លើភឺនផែន

ដែនពសុធាដូច្នោះហើយថា ឱអូនអើយ មកក្សិណក្ស័យប្រល័យជីវិតចោលបង ថាហើយឱបអង្គព្រកងនៃស្រីលក្សណ៍អនុជា ។

(ស្មូត) ឱះឱ ! ប្អូនអើយ កាលយើងពីអង្គា យើងនេះនាំគ្នាចាំសិល្បពីលើ ខ្នងភ្នំពាខែង ឥឡូវនេះកូវអើយ ប្អូនប្រាសចំបែង ចោលបងព្រាត់ឯងអើងអើយ កណ្តាលទ្រូងព្រៃ ឱ ! អញនឹងហោះទៅនគរកៃយកេតបូរី បូរអញនឹងហោះទៅនគរស្រីអយុធ្យា ទៅថ្កានមាតាអើយព្រះបិតាអោយលើកពសសង្កា ព្រះស្រីលក្សណ៍អនុជប្អូនភ្ងា ដៃមួយកៀក ដៃមួយដកសរ អើយពីស្រីលក្សណ៍អនុជា ។

ឱ! អញបើនឹងដកអើយ សរពីស្រីលក្សណ៍អនុជា ដូច្នោះហើយក៏យល់ជាល្បាចពោះវៀន ពោះវៀននៃព្រះប្អូនមកផង អ្នកក៏នឹងក្សិណក្ស័យប្រល័យចោលបង ថាហើយឱបអង្គព្រកងស្រីលក្សណ៍អនុជា ប្អូនភ្ងាសន្លប់លង់ទាំងពីរពង្សក៏បាត់ព្រះស្មារតី ។

អធិកម្ម. អធិពលឡាំ កាលបើឃើញព្រះរាមព្រះលក្សណ៍ ព្រមទាំងស្វាសហនុមានក្សិណក្ស័យដូច្នោះហើយ ក៏ញាក់បររាជសីហ៍ ចូលទៅក្នុងក្រុងលង្កាបូរី ដល់ហើយក៏ចូលទៅថ៏បម៉ាយថ្វាយបង្គំ ក្រុងទសភក្ត្រា ទូលថា មនុស្សាទាំងពីរ ព្រមទាំងស្វាសក៏ក្សិណក្ស័យអស់ហើយ

ក្រុងទសភក្រ្តក៏ស្រែកថា អើអធិកម្ម. អធិពលឡាំអើយ ឯងឆាប់បររាជសីហ៍ទៅប្រាប់មីសិតា អោយវានៅនឹងអញទៅ ។ អធិកម្ម អធិពលឡាំ កាលបើឮព្រះអវតាន ប្រាប់ដូច្នោះហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ ចាប់រាជសីហ៍បើកបរ ផ្លេកផ្លោះហោះទៅក៏បានអសោកអុងម៉ង្គ ឡើងទៅគង់ពាល់រាជសិតា កែវកល្យាណ ទូលថា ព្រះនារាយណ៍រាមា ស្រីលក្សណ៍អនុជា នូវស្វាសសុទ្ធបុត្រព្រះពាយ ក្សិណក្ស័យមរណាទាំងអស់ហើយ សូមម្ចាស់ព្រមនៅនឹងម្ចាស់ខ្ញុំទៅ រត្នរាជសិតា កាលណាបើបានស្តាប់អធិកម្ម. អធិពលឡាំ ថាដូច្នោះហើយ ក៏ថាអើអធិកម្ម. អធិពលឡាំអើយ អញស៊ូស្លាប់ចាប់ជាតិកំណើតជាថ្មី អញមិនព្រមនៅនឹងម្ចាស់ឯងទេ ។ អធិកម្ម អធិពលឡាំ កាលបើបានស្តាប់នាងសិតាមានព្រះ សុវណ្ណីដូច្នោះហើយ ក៏ចាប់រាជសីហ៍ផ្លេកផ្លោះហោះសំដៅ ក្រុងលង្កាបូរី ទៅទូលទសភក្រ្តាថា នាងសិតាកល្យាណ ស៊ូស្លាប់ចាប់ជាតិកំណើតសារជាថ្មី មិននៅនឹងម្ចាស់ទេ ក្រុងទសភក្រ្តា កាលណាបើបានស្តាប់ អធិកម្ម អធិពលឡាំ ទូលថាដូច្នោះហើយ ក្តៅក្តួលឆ្ពានស្បើយដូចភ្លើងឆេះ អធិកម្ម អធិពលឡាំ ក៏លុតលាក្រោកចាប់យករាជសីហ៍ហើយបើកបរ ។ ថ្លែងពីនាងសិតាកល្យាណ ដែលនៅក្នុងអសោកអុងម៉ុង កាលបើដឹងដំណើងពីអធិកម្ម

អធិពលឡាំ ថាដូច្នោះហើយ ក៏នាងសោយសោកវិយោគថា ឱព្រះភស្តាព្រះស្វាមី បើព្រះក្សត្រថ្លៃក្សិណក្ស័យចោលប្អូនហើយ ទាំងស្រីលក្សណ៍អនុជា ប្អូនភ្វាមាសបងអើយ បងមិនរស់ទេឡើយ សុំក្សិណក្ស័យ ថាហើយសែនសោយសោកា សូអោយសព្វសន្លប់លង់ ពុំមានអ្នកឯណារក្សាព្រះនាងឡើយ មានតែនាងសុជាតា អគ្គមហេសីពិភេកហោរារក្សាព្រះនាង បើឃើញនាងសន្លប់ដូច្នោះ ក៏យកទឹកមកលុបលាងព្រះភក្រ្តា នាងក៏ដឹងស្វាងស្មារតី ហើយថា អើស្រីសុជាតា បងអើយ ខ្ញុំសូមលាបងស្លាប់ហើយ នាងស្រីសុជាតាសួរថា បងអើយ មានរឿងហេតុអ្វី យ៉ាងណាបានជាបងលាប្អូនក្សិណក្ស័យ នាងសិតាត្រាស់ថា ប្អូនអើយ អធិកម្ម អធិពលឡាំ បានជ្រាបថា កាលពីម្សិលមិញ ព្រះចេស្តាព្រះស្វាមី នឹងស្រីលក្សណ៍អនុជាប្អូនភ្វា នូវរាជក្របី ស្វាសសុទ្ធបុត្រព្រះពាយ ក្សិណក្ស័យក្នុងសង្គ្រាមជ័យអស់ហើយ នាងស្រីសុជាតា ក៏គន់គូរហោរាដោយនូវហោទិព្វចក្ខុមើលទៅឃើញថ្នាក់នាងទូលថា ត្រូវសរព្រហ្មមាសមែនហើយតែពុំស្លាប់ទេ ព្រះរាមព្រះចេស្តាស្តេចសន្លប់ ស្រីលក្សណ៍អនុជាប្អូនភ្វាក៏ពុំក្ស័យ នាងសិតាថា បងអើយខ្ញុំសង្ស័យណាស់មិនជឿបងទេ ត្បិតអីអធិកម្ម អធិពលឡាំថា អោយខ្ញុំនៅជាមួយនឹងក្រុងរាពណា នាងស្រីសុជាតា

កាលបើបានស្តាប់ដូច្នោះហើយ ក៏ទូលថាបងរើយបិនបែរទេ បើបងបិរជឿប្អូនទេ ត្រូវយើងផ្សងអុងម៉ុង្គ ទៅមើលព្រះសាស្តាព្រះស្វាមី បេព្រះអង្គទាំងបីអង្គា ក្ស័យដូច្នោះហើយ សូមអោយសូមអោយអុងម៉ុង្គ ទៅប៉ះនឹងភ្នំព្រះសុមេរុ អោយបែកជា ប្រាំពីរភាគ យើងទាំងអស់គ្នាក៏ក្សិណក្ស័យតាមព្រះមហាក្សត្រថ្លៃនោះទើបជា បើព្រះអង្គរស់ជីវិតទាំងរស់គ្នា សូមអោយអុងម៉ុង្គអណ្តែតវាងភ្នំព្រះសុមេរុ ផ្សងបីដងរួចស្រេចកាលណោ អុងម៉ុង្គក៏ទោទន់ចុងដល់ដី ងើបឡើងអុងម៉ុង្គក៏អណ្តែត ទៅកណ្តាលអាកាសាដល់ទៅភ្នំព្រហសុមេរុកាលណា អុងម៉ុង្គក៏ណ្តៀតវាងភ្នំព្រះសុមេរុ អណ្តែតទៅដល់កន្លែងស្តេចទាំងបីអង្គា សូន្យសព្វសន្លប់ នៅទោទន់ចុងដល់ដីនាងចុះទៅ ឆ្មៀងនេត្រាឃើញសពហនុមាន ។

ឱះឱ បុត្រព្រះពាយ រិទ្ធីសាយដ៏កន្លង ម្តាយបានឃើញបា ម្តាយសូមក្ស័យផង កូនអើយម្តាយរងសោយសោកឥតស្បើយ ថាដូច្នោះហើយព្រះនាងឱបសពហនុមាន ដល់ទៅសពព្រះភស្តា ព្រះស្វាមីនៃនាងក៏បានទតឃើញ ហើយក៏នាងសោយសោកា ទោរទន់អង្គកាយា ឱបសពព្រះភស្តាព្រះស្វាមីសន្លប់លង់ លុះនាងភ្ញាក់ខ្លួនកាលណាក៏ទូញថា :

(ស្ងូត) *ឱះឱ អើយព្រះជលចក្រអគ្គរា ស្តេចក្ស័យជីវ៉ាអើយជីវិតសូន្យបង់ ចោលប្អូននៅម្នាក់ឯងអើយ ចំបែងឯកា ស្តែងស្តេចមរណាអើយ កណ្តាលទ្រូងព្រៃ ។*

ឱះឱ អើយព្រះលក្សណ៍អនុជា សមអ្នកមរណាអើយក្សិណក្ស័យចោលបង សោយសោកាហើយអើយ ថ្នាក់ថ្នមត្រកង ទាំងសពព្រះបងនូវស្រីលក្សណ៍អនុជាប្អូនភ្ញា ។

ថាហើយក៏ឱបសពសន្លប់លង់នៅបៀតព្រះអង្គ នឹងនោះហើយកាលណោះសម្តេចព្រះនារាយណ៍រាមា លោកក៏បានភ្ញាក់ខ្លួនឡើង ក៏ឃើញរត្នរាជសិតា ថាឱសិតាកែវមាសបង អូនអើយអូន បងមិនដែលឃើញមុខប្អូនសោះ មួយទិវានេះ បងក៏បានឃើញមុខប្អូនហើយ អូនអើយព្រះ ម៉ែយបងហាក់តែស្បើយ ថាហើយឱនឱបនៃព្រះនាង អង្អែលសព្វសព៌ាង្គនាងឆោមឆាយ អូនអើយកុំទាន់មក ចាំបងបំផ្លាញពូជពង្សវង្ស អសុរាអោយអស់ប្រាំពីរសន្តានកាលណា បងក៏លើកទ័ពចតុរង្គ ទៅហែរយកនាងមកសោយរាជ្យរម្យក្នុងនគរស្រីអយុទ្យា ។ រត្នរាជសិតាកែវកល្យាណកាលណាបើបានឮព្រះនារាយណ៍រាមា មានព្រះបន្ទូលថា ដូច្នោះហើយ

ក៏លើកដៃអធិស្ឋានផ្សងសុំអោយអុងម៉ុង្គទៅស្រុក កន្លែងដើមវិញដូចដើម ជាសុខសាន្ត សប្បាយដូចកាលសព្វមួយដង ។

ថ្លៃងពីពិភេកអសុរា ក៏បាននាំពលស្វាទៅលេងព្រៃ ថ្ងៃនោះកើតអស្ចារ្យក្រៃ ពិភេកក៏សង្ស័យថា គ្នាយើងទាំងអស់គ្នា ម្ចាស់យើងមានក្រ ហើយក៏នាំពលស្វា ព្រមទាំងផលាចេញមកពីថ្ងៃមកដល់បនសង្គ្រាម ក៏ឃើញរាជក្របីស្រីហនុមាន ក្សិណក្ស័យប្រល័យជន្ម នៅកណ្តាលភឺនផែនដែនពសុធា ឃើញដីរព្វរ័ណក៏បាក់កនៅលើបាហនុមាន ហើយពិភេកអសុរា ក៏បានទៅដល់សពប្អូនស្រីលក្សណ៍អនុជា ព្រះនារាយណ៍រាមា ក៏មានព្រះបន្ទូលថា ហៃពិភេកអសុរា បើដូច្នោះតើយើងនឹងគិតធ្វើដូចម្តេច ពិភេកទូលថា គិតបង្កាត់សរក្នុងរាត្រី តែថ្ងៃរះឡើងត្រូវកំដៅព្រះអាទិត្យកាលណាសរព្រហ្មាសផ្លាញផ្លា ក៏នឹងចាក់រលាយអស់ខ្លួនមនុស្ស ម្លោះហើយ ពិភេកអសុរា ក៏យាងមកកាន់សពហនុមាន ពិភេកក៏សូធ្យមន្តព្រះគាថា ហៅខ្យល់បុត្រព្រះពាយ សូធ្យរួចកាលណា ព្រះពាយបក់មកចំខ្លួនហនុមាន ហនុមានក៏ភ្ញាក់ឡើង ក្រអាញក្រទា ប្រាប់ថា គ្នាយើងទាំងអស់មានក្រហើយ ពិភេកប្រាប់ថា បាហនុមាន ចូរឯងទៅដកដើមថ្នាំនៅភ្នំ ហើយហនុមានក៏បានហោះទៅដល់កំពូលភ្នំ ភ្នំនោះមានយន្ត

ពេជ្រ ហនុមានឈ្ងោកមើលទៅ ក៏កាត់កហនុមានធ្លាក់ទៅក្នុងជ្រោះភ្នំ ទេវតារក្សាយន្តពេជ្រទាំងបួនព្រះអង្គ ឃើញខ្លួនហនុមានក៏ធាត់ធំ មើលទៅឃើញក្បាលធ្លាក់ទៅក្នុងជ្រោះភ្នំ ទេវតាយកដៃទៅលូកយកក្បាលមកវិញរួចដាក់តនឹងខ្លួន ព្រះពាយបោក ហនុមានក៏ក្រោកថា ទេវតា យើងមកយកដើមថ្នាំប្រញ៉ាប់ការ អោយទណ្ឌកម្មទេវតាជួយសែងភ្នំ ម្លោះហើយបើកទាំងភ្នំស្លឹមស្លៃ ពិភេកដើរទៅដកដើមចង្រ្កងស្វា ហនុមានក៏ថា មិនប្រាប់ញ្ញា ពិភេកអសុរាថា នឹងប្រាប់ឯងម្តេចបាន ម្លោះហើយប្រើហនុមានអោយទៅរកទឹកដោះរាជសីហ៍ ទឹកដោះខ្លា ទឹកដោះដំរី ហនុមានវិលវៃទៅចាប់សត្វ យកទឹកដោះបានមកគិតដោះបង្កាត់ ប្រើមេអង្គត់ទៅយកថ្មីពីឋានព្រហ្ម អង្គត់ក៏បានហោះទៅឋានព្រហ្ម សុំថ្មដាបង្កាត់សរ ព្រះព្រហ្មអោយថ្មមកអង្គត់ហើយ អង្គត់អោយថ្មមកពិភេកសារ បង្កាត់ហៀបនឹងដាច់កាលណា ព្រះអាទិត្យរះ ពិភេកប្រើហនុមានអោយទៅឃាត់ព្រះអាទិត្យ សហនុមានហោះទៅឋានព្រហ្ម ប្រើអោយអង្គព្រះព្រហ្មមកឃាត់ព្រះអាទិត្យ ព្រះព្រហ្មថា អញមិនហ៊ានទៅឃាត់ទេ ម្លោះហើយហនុមានទៅឃាត់ខ្លួនឯង ទៅដល់ព្រះអាទិត្យហើយក៏រាដៃថា ឈប់កុំទាន់រះព្រះអាទិត្យ ។ ព្រះអាទិត្យថា ម្លោះហើយព្រះអាទិត្យក៏បររាជរថភ៉ាវ

ហនុមានស្ទុះភ្លែតទៅចាប់កន្ត្រាក់កាច់ភ្លាម ក៏ខ្ទេចព្រះរាជរថព្រះអាទិត្យអស កាលណោះព្រះអាទិត្យក៏ឈប់ធ្វើកង់រាជរថ នេះបានសព្វថ្ងៃរះហើយក៏ងងិតទៅវិញ ហនុមានក៏វិលថ្កាន មកទូលព្រះរាមា ស្រីលក្សណ៍អនុជាក៏បានជ្រះរោគា ដើរបាន ព្រះនារាយណ៍រាមាក៏មានព្រះបន្ទូលថា ស្រីលក្សណ៍អនុជាប្អូនភ្ញា ជ្រះរោគអស់ហើយឬនៅឡើយក្នុងប្រាណ ស្រីលក្សណ៍អនុជាក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបង ថាខ្ញុំជារោគក្នុងប្រាណេះរស់ហើយ ព្រះនារាយណ៍រាមាក៏បាននាំស្រីលក្សណ៍អនុជាប្អូនភ្ញា ទូវបាហនុមាន ព្រមទាំងពិភេកអសុរាបាអង្គត់ វិលទៅឯស្រុកសមរភូមិជ័យកែវមរកត ដូចដើម ។

៤៤- ដងនោះក្រុងរាពណាសួរពូជពង្សអំបូរនៃព្រះព្រហ្មា ភ្ញុំអស់ចតុរង្គយោធា សេនាអាមាត្យក៏មកគង់គាល់ក្រុងទសភក្រ្តា កាលណោះអធិកម្ម អធិពលឡាំក៏បានដឹងការណ៍ថា ព្រះរាម ព្រះលក្សណ៍មនុស្សាទូវស្វាសនោះ វ៉ារស់វិញហើយ ម្លោះហើយក៏បើកបររាជរថរាជសីហ៍ វិលទៅបូរីរាជលង្កាវិញ ដល់ហើយក៏ម៉បម៉ាយថ្វាយបង្គំ ព្រះបរមភក្តិ ទូលអំពីព្រះរាម ព្រះលក្សណ៍មនុស្សា ទូវស្វាសហនុមានរស់មកវិញទាំងអស់គ្នា ក្រុងទសភក្រ្តាក៏ប្រើអាមាត្យ អោយទៅអញ្ជើញឥន្ទជិតអសុរា អាមាត្យក៏ក្រោកទៅប្រញ៉ាប់រូសរាន់ ទៅអញ្ជើញក្រុងឥន្ទជិតអសុរា ដល់ហើយក៏

ឡើងទៅក្រាបថ្វាយបង្គំទូលថា ព្រះវររាជបិតាត្រាស់ថា អោយព្រះអង្គយាងទៅអោយឆាប់ ឥន្ទជិតអសុរា កាលបើបានឮព្រះវរបិតាត្រាស់ ប្រើអាមាត្យ មកអញ្ជើញដូច្នោះហើយ ក៏យកគ្រឿងអលង្ការ ប្រដាប់ប្រដាធ្នូសរជ័យ ឡើងទៅគង់គាល់ព្រះវររាជបិតា ។ ដងនោះក្រុងមារមាសមិត្តយល់ ក្រុងឥន្ទជិតជាបុត្រឡើងគាល់អសុរា ទើបមានព្រះបន្ទូលថា ឥន្ទជិតកូនអើយ ព្រះរាមព្រះលក្សណ៍មនុស្សា ទូវបាហនុមានស្វាសរស់ទាំងអស់ឥន្ទជិតអសុរាបានស្តាប់ពាក្យបិតាថាដូច្នោះហើយ ក៏ក្តៅក្តួលឆ្អួលក្នុងឱរាដូចគេយកព្រះកាលមកអុជអាល ពុំនោះដូចគេយកលំពែងមកជែងចាក់ហាក់ដូចគេយកពិសសរ ខ៉ុនថ្លាមកអារផ្តាច់សុរងធ្លាក់ចេញ ក៏ដឹងខ្លួនថាឱព្រះវររាជបិតា ជីវិតខ្ញុំនេះមិនរស់ទេ ក្ស័យហើយចូលចម្បាំងក្នុងវេលាថ្ងៃស្អែក ថាហើយក៏យំផ្តាំព្រះវររាជបិតា អោយព្រះអង្គមើលស្រីស្នំក្រមការ អគ្គមហេសី ស្នំតូចធំ ក្រមការ ក្រុងអសុរាក៏ថ្វាយបង្គំ ព្រះវររាជបិតាក៏ចុះចាកវិមានមកឋានអាត្មាវិញហើយ លុះលង់ព្រឹកព្រាងស្វាងព្រះសុរិ-យា ឥន្ទជិតអសុរាក៏រៀបពល រាលក្នុងនគរក៏អស់ហើយ នៅតែពលក្នុងព្រៃហេមពាន្ត ម្លោះហើយទើបវាយស្គរទ័ព ភ្ញុំពលអសុរា បានឮស្គរច្បាស់ផ្អូកផ្អើលក្រទា ក្រតើន តាមស្គរកាន់អាវុធងងាស ខ្លះជិះល្មៀងកា នោសី

លឹងទឹង ជិះអូដ្ឋ ជិះលា ជិះសីង្ហ នោសី ខ្លះជិះខ្លា ក្របី រមាសភ្លើងច្រាល់ចូលមកតឹកកង លំពើនលំពងអាប់ទាំងទិសា យក្សយង់អសុរាដប់ពីរសមុទ្រ ។

និយាយពីស្រុកសមរភូមិជ័យកែវមរកត ញាប់ញ័រចំហុតឥតមានស្រាកស្រាន្ត ព្រះនារាយណ៍រាមាស្ដេចអស្ចារ្យក្រៃ ហៅពិភេកអសុរាបកឆាប់វៃ ១ ដល់ហើយជៀសជ័យមានព្រះបន្ទូលថា ទ័ពមកពីណាចូលមកទៀតហើយ ពិភេកអសុរាដោះក្ដារឈ្នួនពីក គន់គូឆាប់ខ្មី ឈ្វេងយល់ដោយហោរទិព្វចក្ខុឥតកំបាំងឡើយ ទូលថាគ្មានទ័ពពីណា គឺទ័ពឥន្ទជិតអសុរាលើកមកទៀតហើយ ព្រះនារាយណ៍រាមាត្រាស់ថា នឹងប្រើអ្នកណាទៅតទ័ពបាន ពិភេកអសុរាថ្វាយបង្គំថា មានតែក្សត្រក្សាន្ត អង្គព្រះអនុជាទៅតទ័ពបាន ឥន្ទជិតអសុរាក្សិណក្ស័យមរណា ថ្ងៃនេះឯងព្រះអង្គ ។.

កាលណោះព្រះនារាយណ៍រាមា ត្រាស់ហៅប្អូនភ្ងា ព្រះអនុជក្សត្រថ្លៃ ព្រះលក្សណ៍ចរចូលទៅថ្កាន ថ្វាយបង្គំក្សត្រក្សាន្ត ព្រះរៀមចោមត្រៃស្ដេចត្រាស់ថា ហៃព្រះអនុជប្អូនភ្ងាចូលអ្នកលើកទ័ពទៅវាយយក្សា ឥន្ទ-ជិតអសុរាលើកទ័ពមកទៀតហើយ ព្រះលក្សណ៍ក្រាបថ្វាយបង្គំ រួចហើយលាទៅកេណ្ឌពលច្រើនក្រៃ ភ្ញុំពួកយោធាពល ទាំងដប់ពីរអង្គប្រាណោ

អង្គត់ ហនុមាន កេសរជម្ពូពាន និលឯក និលផាត់ ពលស្វាវាប់លាន បានហើយក្សត្រក្សាន្ត បរទ័ពចេញចរ បរបានមកដល់ទៀងទល់មុខគ្នា ឥន្ទជិតសួរថា នេះទ័ពនរណា អង្គព្រះលក្សណ៍សារឆ្លើយថា ទ័ពយើង ថាដូច្នោះហើយក្រុងឥន្ទជិតអសុរា ក៏ចូលមកវាយចំអង្គក្សត្រា ព្រះលក្សណ៍ក៏វ៉ាប់រងអាវុធយក្ស យកសរព្រហ្មមាសផ្លាញផ្លាវាយត្រង់ចំអង្គយក្សា ឥន្ទជិតអសុរាក៏ថយដៃ ពលស្វា ពលយក្សកាប់ចាក់គ្នាច្រើនក្រៃ ស្វាខ្លះដកដើមប្រីក្សាមកវាយអសុរីក្សិណក្ស័យមរណា ពលខ្លះចំលើហនុមានស្វាសចាប់បានកាប់កាត់ក្សិណក្ស័យ ពេលនោះពូជពង្សអសុរី យក្សយង់ថយដៃក្សិណក្ស័យមរណានៅក្នុងសាគរ មហាសមុទ្រត្រៀបត្រា ពលឥន្ទជិតអសុរា ក៏ក្ស័យទាំងអស់គ្មានសល់មួយឡើយ ឥន្ទជិតថមថយកម្លាំង ក៏ហោះទៅនៅឯស្រទាប់មេឃា ថ្លែងពីព្រះលក្សណ៍សារ ហៅពិភេកមកគន់គូរហោរា ឥន្ទជិតអសុរាធ្វើចំបាំងអំបាញ់មិញ តើយក្សយង់ហោះផ្លោះទៅឋានណា ពិភេកគន់គូរឆ្លុះយល់ជាក់ ទូលព្រះលក្សណ៍ ហៃស្រីលក្សណ៍អនុជាប្អូនភ្ងា ឥន្ទជិតអសុរាទៅពួននៅស្រទាប់មេឃា ប្អូនកុំទាន់ថ្លែងសរទៅកាន់អសុរា ពិភេកប្រាប់ថា ហៃបាអង្គត់ អ្នកហោះទៅយកតោកមាសឋានព្រហ្ម យកមកទ្រក្បាលឥន្ទិត ត្បិតឈាមឥន្ទជិតអសុរា ស្រក់ត្រូវ

ដីកាលណា កើតជាភ្លើងប្រល័យកល្បឆេះ អង្គត់បានស្តាប់ ដូច្នោះហើយ ពុំហ៊ានបង្អង់ឡើយ ហោះចរយាត្រា ហោះទៅដល់ឋានព្រហ្ម ទូលសុំតោក កេរ្តិ៍ពីជីតា បានហើយហោះចរយាត្រា វិលវឹងមកថ្វាយបង្គំ ព្រះនារាយណ៍ រាមា ស្តេចអោយហោះទៅទ្រក្បាលឥន្ទជិតអសុរា អង្គព្រះលក្សណ៍ ថ្លែងសរកាត់ក ឥន្ទជិតយក្សយង់ក្បិណក្ស័យមរណាអធិកម្ម អធិពលឡាំ ឃើញដូច្នោះហើយ ក៏ទៅទូលក្រុងទសភក្ត្រអសុរា ប្រាប់ថាឥន្ទជិតអសុរា ក្បិណក្ស័យអម្បាញ់ថ្ងៃមិញទៅហើយ ។ ក្រុងទសភក្ត្រក៏បានជ្រាបថា ឱកូនអើយ មិនគួរមក្សិណក្ស័យប្រល័យជីវិត ចាញ់ដៃរាមនុស្សា កូនអើយ ព្រះបិតា ក៏ក្សិណក្ស័យទៅតាមកូនផង ថាហើយក៏គត់ព្រះឱរា យក្សាក៏ សោយសោកកាយំ ម្លោះហើយក៏ កាន់ព្រះខ័នថ្លា ទៅលកេសរសិលា មិនហ៊ានពិឃាតឡើយណា ក៏យាត្រាវិលវិញ ។

៤៥-កាលណោះក្រុងអសុរា ក៏ក្តៅក្តួលឆេះឆួលក្នុងហឫទ័យ រំពឹង តែបាតពលក្នុងភ្នំព្រះសុមេរុ ម្លោះហើយក្រុងមារក៏រំជ្រែកផែនដី ទៅយក ពួកពលក្នុងភ្នំព្រះសុមេរុ កេណ្ឌកងពលបានចូលដល់ត្រៀបត្រាដប់ពីរ សមុទ្រយង់ឃ្នង អសូរត្រីមុខ អសូរត្រីកាយ មហាកាយយក្សា ក៏បរ មកវាយព្រះរាម ព្រះលក្សណ៍មនុស្សា ម្លោះហើយក្រុងមារអសុរា ទៅយក

សត្វត្រលុង (*កូននាងណាំឡើក*) យកមកបង្ខាំងផ្លូវស្វា ចង្កាមួយទល់ដី ចង្កាមួយទស់អាកាសា កក្រើកញាប់ញ័រស្រុកសមរភូមិជ័យ ព្រះនារាយណ៍ រាមាហៅពិភេកអសុរាមកគន់គូ ពិភេកដល់ហើយថ្វាយបង្គំ ព្រះរាមត្រាស់ ថា ពិភេកហោរាទ័ពអ្នកណាចូលមកទៀតហើយ ពិភេកអសុរា គន់គូរក៏ឆ្លុះ យល់ គ្មានទ័ពនរណាឡើយ ទ័ពក្រុងមារអសុរា ព្រះរាមឆ្លើយថា បើដូច្នោះ នរណាទៅតបាន ពិភេកទូលថា មានតែព្រះអវតាន ទើបទៅតទ័ពនឹង រាពណ៍បាន ពេលនោះអង្គក្សត្រក្សាន្តក៏រៀបទ័ព ក៏ភ្ជុំសេនាដប់ពីរអង្គ ប្រាណេ អង្គត់ហនុមាន កេសរជម្ពូពាន ទាំងបាសុត្រីព និពេជ្រ និលខាន់ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់បរទ័ពទៅ ដែលរាពណ៍យកសត្វត្រលុងមកឃាំងផ្លូវ ពលស្វា ចូលទៅលេបទាំងអស់ វាជុះអាចម៍ ស្វាងាប់គរដូចភ្នំ ព្រះនារាយណ៍រាមា ស្តេចឆ្ងល់ណាស់ត្រាស់ហៅពិភេកសារ ចូលបាគន់គូរហោរា អោយច្បាស់ ពិភេកដោះក្តារឈ្នួនពីកហើយ ក៏ទូលព្រះអវតានលើត្បូងសិរសា ព្រះម្ចាស់ អើយ នេះហៅថា សត្វត្រលុងវាលេប ស្វាជុះអាចម៍មកកាលណា ស្វា ស្លាប់គំនរដូចភ្នំ បើហេតុដូច្នេះតើធ្វើម្តេចបាន ពិភេកអសុរាឆ្លើយថា សត្វត្រលុងនេះទំនាយវាត្រូវស្លាប់នឹងសរប៉ាឡ៉ាប់ប៉ាកម្ម ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ ត្រាស់ហៅបាអង្គត់ អញប្រើឯងទៅយកសរប៉ាឡាប់ប៉ាកម្ម អង្គត់សួរថា

សរប៉ាឡាប់ប៉ាកម្មនៅឋានណោ ព្រះនារាយណ៍ត្រាស់ថា នៅឋានព្រហ្ម កេរ្តិ៍ពីជីតា អង្គត់ក៏ក្បៀវផ្លោះហោះយាត្រា ទៅដល់ឋានព្រហ្មហើយថ្វាយ បង្គំសុំសរប៉ាឡាប់ប៉ាកម្មបានហើយ ហោះចរយាត្រា យកសរមកថ្វាយ ព្រះនារាយណ៍រាមា ព្រះអង្គបានសរជ័យា ក៏បាញ់ទៅត្រូវសត្វត្រលុង សត្វត្រលុងរលាយខ្លួន ជាពពុះផេះ សរក៏ឆេះក្លាយកើតជាភ្លើង ព្រះនា-រាយណ៍ ប្រើហនុមានអោយហោះទៅឋានព្រះឥន្រ្ទា សុំទឹកសុរាមរិទ្ធី ប្រោះមនុស្សបាន ហនុមានស្តាប់ហើយ ក៏ក្បៀវក្លាផ្លោះហោះយាត្រា ទៅដល់ឋានព្រះឥន្រ្ទា ក៏ថ្វាយបង្គំសុំទឹកសុរាមរិទ្ធី ត្បិតពួកពានរស្វាស្លាប់ ច្រើនសល់ ព្រះឥន្ទ្រអោយទឹកសុរាមរិទ្ធី សហនុមានបានទឹកសុរាមរិទ្ធី ហើយ ក៏ហោះវិលវឹងចរយាត្រា មកថ្វាយព្រះនារាយណ៍រាមា ស្តេចក៏បាន ទទួលយកទឹកសុរាមរិទ្ធីហើយ ព្រះសូធ្យសេពមន្តព្រះគាថា ប្រោះស្វាពានរ រត់ចល់ ត្រូវមួយរស់មួយ ត្រូវពីររស់ពីរ កាលណោះព្រះអង្គសូធ្យសេព ប្រោះត្រូវទាំងអស់រស់គ្មានសល់ ពេលនោះក្រុងទសមុខមារ លើកទ័ពដល់ ព្រះអង្គក៏រងរ៉ាប់ទ័ពយក្សា កាលណោះក្រុងទសមុខមារថ្លែងសរខ្លាំងក្រៃ កើតជាភ្លើងវិស័យឆេះត្រៀបត្រា ព្រះនារាយណ៍រាមាថ្លែងទៅកើតជា សត្វគ្រុឌ លត់ភ្លើងអសុរាមាររលត់អស់ ម្លោះហើយពួកយក្ស និងស្វា

ចូលកាប់យក្សាស្លាប់ទាំងអស់ អង្គត់ ហនុមាន កេសរជម្ពូពាន បាសុត្រីព លើកសុទ្ធតែភ្នំចោលយក្សា យក្សស្លាប់ត្រៀបត្រា គ្មានសល់ឡើយ ។ អស្សូរព្រីមុខ អស្សូរព្រីកាយ ក៏ស្លាប់ ហើយទសមុខមារឥតត្រើយនៅ ម្នាក់ឯង ស្តេចបររាជរថវិលវឹងថ្កាន បានចូលក្រុងលង្កាវាជបុរី ។

៤៦- កាលណោះនិយាយពីសម្តេចព្រះនារាយណ៍រាមា អផ្សុកក្នុង ព្រះកាយាសន្ធឹកសន្ធៃ អស់កំលាំងខ្លាំងណាស់ ក្នុងកាយកល់ រសាប់រសល់ ខ្វល់ព្រះទ័យ ទោះដេកទោះដើរទោះសើចក្តី ទោះសោយចំណីគ្មាន រស់ជាតិ អស្ចារ្យក្នុងព្រះកាយានៅមិនបាន ព្រះបាទអវតានត្រាស់ហៅ ពិភេកអសុរា ពិភេកឮហើយថ្វាយបង្គំអង្គក្សត្រា ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូល ថា ព្រះអនុជអូន ខ្លួនបងសព្វថ្ងៃអស់កំលាំងកាយកល់ បើនឹងផ្ទំក៏ពុំបាន ក្សត្រក្សាន្តមានព្រះបន្ទូលតែម្លោះហើយ ពិភេកហោរាដោះក្តារឈ្នួនពីក គន់គូរបូកភ្ញុំតាមជើងហោត ទំនាយថា មិនល្អក្នុងរាត្រី ពេលនេះមាន យក្សអសុរា ចូលមកសណ្តំយកក្សត្រាលួចទៅបាន បើព្រះអង្គទៅគង់ នៅឋានណាពុំកំបាំង ម្លោះហើយព្រះនារាយណ៍រាមាស្តេចសោយសោកា ពុំមានស្បើយ សហនុមានឃើញម្ចាស់សិរសាសោយសោកដូច្នោះហើយ ក៏ចូលថ្វាយបង្គំសួរថា ហេតុអ្វីម្ចាស់ទ្រង់ព្រះកន្សែង? ព្រះនារាយណ៍

រាមាក៏ត្រាស់ទៅថា បាបុត្រព្រះពាយអើយ ពិភេកទាយថា ត្រូវមានយក្ស អសុរចូលមកសណ្តំយកទៅបាន បើទៅគង់នៅឋានណាក៏ពុំកំបាំង ។ សហនុមានបានស្តាប់ហើយ ថ្វាយបង្គំក្រាបទូលព្រះបរម កុំព្រួយព្រះទ័យ អោយព្រះអង្គចូលទៅផ្ទំក្នុងហិបមាសចុះ ខ្ញុំសុំហិបមាសព្រះអង្គយកទៅ បៀម សូមអោយពួកពានរស្វាសច្រើនក្រៃមកចាំយាប ។ ពិភេករសុភា ទូលទៀតថា ព្រះអង្គមានគ្រោះមួយយប់មួយថ្ងៃ សូមអោយក្សត្រថ្លៃ ប្រយ័ត្នកាយ បើផ្កាយព្រឹក រះកាលណាស្បើយព្រះគ្រោះ ហនុមាននិមិត្តខ្លួន កាឡាប៉ុនមហាប្រហ្ម ហើយក៏លេបស្រុកសមរភូមិជ័យកែវមរកត ហិប មាសដែលព្រះអង្គផ្ទំដាក់ក្នុងមាត់ហនុមាន ។ ថ្លែងពីស្រីលក្សណ៍អនុជា ពុំងាប្អូន ឡើងទៅផ្ទំឱបក្នុងមាត់ហនុមាន ពិភេកអសុរាក៏ឡើងទៅផ្ទំម្ខាង មកព្រះហត្ថាប្រវាំឱបហិប ហនុមានក៏បានចំហរមាត់ទុកប៉ុនក្លោងទ្វារ បើអសុរាមារចូលមកក៏នឹងខាំផ្តាច់កេសរជម្ពូពានយាមល្បាត និលឯក កេណ្ឌពលស្វាច្រើនសល់ អោយមកយាមជុំជាប្រាំពីរជាន់ បាអង្គត់ និលផាត់ និលឯក ឃុននល់ ឃុននិល និលខាន់ អោយឈរយាមខាងក្រៅមួយជាន់ ទៀត ដើរប្រាប់គ្នា ឮពាក្យពិភេកអសុរាទាយថា បើផ្កាយព្រឹករះស្បើយ ព្រះគ្រោះ ។ កាលណោះ និយាយពីក្រុងទសភក្ត្រា ហៅប្រហ៊ិតហោរា

មកពន់ពូរថា ព្រះរាម ព្រះលក្សណ៍មនុស្សាគិតការយ៉ាងណាទៀត ប្រហ៊ិត ហោរាឆ្លុះយល់ហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះអវតាន ពេលនេះព្រះរាម ព្រះលក្សណ៍ ពិភេកសារមានគ្រោះមួយយប់មួយថ្ងៃ បើកាលណាផ្កាយព្រឹក រះស្បើយព្រះគ្រោះ ក្រុងទសភក្ត្រាកាលណោ បើបានស្តាប់ពាក្យប្រហ៊ិត ហោរាទាយថាហើយ ស្តេចត្រាស់ហៅវិរុលមេឃ វិរុលចំបាំងបានឮព្រះ ឱង្ការ ព្រះចៅលង្កាត្រាស់ហៅដូច្នោះហើយ ពុំហ៊ានបង្អង់ឡើយ ចូលមក អាប់ ក្រុងទសមុខមារត្រាស់ប្រើរបញ្ជាប់ថា ហៃបាវិរុលមេឃវិរុលចំបាំង អញប្រើពាឯងទៅចាប់រាមនុស្សា ទៅសណ្តំចាប់វាទាន់រាត្រីស្វាត់ ប្រហ៊ិត ហោរាទាយថា បើផ្កាយព្រឹករះកាលណាស្បើយព្រះគ្រោះ វិរុលមេឃ វិរុលចំបាំង កាលណោបានស្តាប់លើត្បូងសិរសា ត្រាស់ប្រើអាត្មា ដូច្នោះ ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះចៅលង្កា ស្តេចទ្រង់គ្រឿងអលង្ការ ល្អហើយ ក៏ហោះផ្លេកផ្លោះ មកដល់ភ្នំវិបុលបរពត ភ្នំនោះខ្ពស់ជាបំផុត ទល់អាកាសា វិរុលមេឃ ប្រាប់ទៅវិរុលចំបាំងថា បងឯងកាឡាខ្លួនជាសត្វស្វា សូរការ ហើយក៏លបមើលវា ខ្លួនខ្ញុំនេះឡើយទៅលើកំពូលភ្នំ យកអំផ្លូងកែវធំមក ផ្ចុំអោយកើតជាផ្កាយព្រឹក ។ ថ្លែងពីវិរុលចំបាំងកាឡាខ្លួន លោលោតចូល ទៅពពួកស្វាសួរថា ម្ចាស់យើងពេលណោស្បើយព្រះគ្រោះ ពួកស្វាទាំងអស់

ក៏ប្រាប់ថា បើផ្កាយព្រឹករះកាលណាស្បៀយព្រះគ្រោះ ស្វាខ្លះថា វាឯងបក ពីណាមិនដឹង ស្វាខ្លះថា យើវអានេះមកពីណា មុខមាត់ខុសគេ យីមុខមាត់ ខៀវមិនត្រូវនឹងគេ ស្វាវិរុលចំបាំងប្រាប់ទៅពួក ពានរថា គ្នាទើបមកពីព្រៃ មិនដឹងអីទេ មកជួយយាមក្នុងពេលយប់ លុះលង់យប់យូរបន្តិចទៅ វិរុល បេឃយក្សាក៏ផ្លូវរំផ្ទង់កែវ រស្មីភ្លឺសព្វេដូចផ្កាយព្រឹក ពួកពានរស្វាអ្នកយាម ក៏ឃើញហើយថា គ្នាយើងអើយ ម្ចាស់យើងស្បៀយព្រះគ្រោះ គ្នាយើងទាំង អស់គ្នាដេកទៅចុះ គ្រានោះពានរដេកច្រើនសល់ វិរុលចំបាំងប្រែពីស្វា កាឡាខ្លួនជាយក្ស ដូចដើមវិញ សូធ្យមន្តព្រះពេធាកាឡាសព្ភ័ សូធ្យសេព អាគមផ្លុំកើតខ្យល់ ថ្លែងពីវិរុលមេឃ យក្សាក៏ហោះមកជួយសព្ភ័ចាប់យក ព្រះរាមា ពពួកស្វាពលស្វាពេលនោះ ដេកលក់មិនដឹងខ្លួនទាំងនាយទាំងបាវ មិនសល់មួយត្រូវសព្ភ័យក្សាដេកសោះសូន្យ ពេញ្ញីកពាត់ហនុមានស្វាង ទាំងអស់ ពួកយក្សាក៏ផ្លោះចូលទៅចាប់យកហិបព្រះរាម ចាប់ស្រីលក្សណ៍ អនុជា ខ្លះចាប់ពិភេកហោរា ដៀលថា អាពិភេក អាថ្លើមខ្មៅ ក្បត់រត់ចូល ទ័ពមនុស្សបំផ្លាញពូជពង្សវង្សាវតាយក្ស ម្ល៉ោះហើយអាទាំងបីនាក់ ក្បិណេ ក្ស័យមរណា យក្សប្រឹងហោះរត់ទាំងអស់គ្នា យកពិភេកសារទៅដាក់ភ្នំ វន្ទះ ភ្នំនោះជលគ្នាញខ្លាំងណាស់ បើកាលណាថ្ងៃរះឡើងភ្នំនោះជលគ្នា

ញ៉ែតជាផង់ធូលី យក្សាដាក់ហើយថា ថ្ងៃរះកាលណាអាឯងកើតជាផេះ ស្រីលក្សណ៍អនុជាប្អូនភ្វា វាយកទៅដាក់លើភ្នំពន្លឺពេជ្រ ថ្ងៃរះបន្តិចពេជ្រ ផុតដល់រជដាកាស រូបមនុស្សរកសាច់រោមាពុំឃើញ ដាក់ហើយក្រុងយក្សា ថា អាឯងរពាយខ្លួន បីហិបព្រះនារាយណ៍រាមាទៅបាតាល ដល់ទៅនគរ អាវៃរាពណ៍ បីទៅដល់ហើយទ្រង់ក្រាបទូលថា ព្រះរាមនេះនៅក្នុងហិប ពូកែណាស់ សម្លាប់យក្សាអោយសាបសូន្យ វៃយរាពណ៍ព្រហើយត្រេកអរ ក្រៃ ទោះពូកែយ៉ាងណានៃ អោយតែបានមកដល់ដៃអញ ថាហើយប្រើ អោយយកប៉ាបនោះទៅដាក់ទ្រុងដែក អោយកុម្ភណ្ឌទាំងបួនទៅឈរយាម បើព្រឹកឡើងកាលណាអញ អោយពួកក្រមការបណ្តាយក្ស ដងទឹកចាក់ ស្រុះព្រះរាម អោយយកខ្ទះមួយធំ មួយរយយោជន៍យល់ ដងទឹកចាក់ស្ងោរ ព្រះរាម អោយរលួយរលេះគ្មានសាច់ឆ្អឹង រឿងត្រង់ណេះស្ងេះទុកសិន ។ ថ្លែងពីសហនុមានត្រូវសព្ភ័ ព្រះពាយបក់មកចំ ក៏ភ្ញាក់ខ្លួនឡើងក៏លូក មាត់រកក្សត្របីព្រះអង្គមិនឃើញស្តេចផ្ទឹក៏បាត់សូន្យ ម្ល៉ោះហើយហនុមាន ក៏ភិតភ័យខ្លាំងណាស់ សូធ្យទិព្វមន្តប្រោះពពួកពលស្វាភ្ញាក់ដឹងខ្លួនទាំងអស់ ហើយប្រាប់ទៅថា ពួកយើងទាំងអស់មានគ្រហើយ ក្សត្រទាំងពីរពង្សនូវ អង្គពិភេកអសុរា យក្សាលួចបានក្នុងរាត្រី យើងទាំងអស់គ្នាគ្មាននរណាចេះ

ហោរាគន់គូរខ្លះ កាលណោះមានហោរាមួយ ហោរាចាស់នាមឈ្មោះនិលឯក កូន កេសរជម្ពូពាន សហនុមនហៅមកគន់អោយច្បាស់ថា យក្សយកម្ចាស់ពីរពង្សទៅឋានណោ ពិភេកអសុរាទៅជុំគ្នាឬអ្វី ? និលឯកហោរាក៏គន់គូរខ្លះ យល់ដូចហោរទិព្វចក្ខុជៀងជាក់ទាយថា ព្រះនារាយណ៍រាមាយកទៅនគរបាតាលបូរី ខានបីទិវាគេនឹងស្ងោរ ស្រីលក្សណ៍អនុជាប្អូនភ្វាគេយកទៅដាក់លើភ្នំពន្លឺពេជ្រ បើថ្ងៃរះកាលណោហើយ ពេជ្រដុះទល់អរជដាកាសមណ្ឌល ករលាយខ្លួនអស់ ឃើញសុទ្ធតែពេជ្រ ពិភេកហោរាយកទៅដាក់នឹងភ្នំរន្ទះប្រជល់ សន្ទតថា ថ្ងៃរះកាលណោហើយ ក៏ភ្នំជល់ខ្ទេចល្អិតជាផុយផង់ធូលី សហនុមានក៏បានស្តាប់ដូច្នោះហើយ ពុំយូរឡើយក៏ហោះទៅឋានព្រហ្មសួរថា ព្រហ្មឯណាផ្លូវទៅភ្នំប្រជល់ ព្រះព្រហ្មក៏ប្រាប់ទៅត្រូវត្រង់ហើយ សហនុមានសួរថា ឯណាភ្នំពន្លឺពេជ្រ ព្រហ្មក៏ចង្អុលប្រាប់ទៅត្រូវត្រង់ហើយ ហនុមានសួរថា ឯណាភ្នំបាតាលបូរី ព្រះព្រហ្មក៏ចង្អុលផ្លូវត្រូវត្រង់ហើយ ពុំយូរឡើយសហនុមានក៏ហោះវិលវឹង ទៅភ្នំរន្ទះទៅឃើញពិភេកដេកកណ្តាលពុំភ្ញាក់ឡើយ ម្ល៉ោះហើយសហនុមានសូធ្យមន្តព្រះគាថាយកទឹកក្បៀតលាបព្រះភក្ត្រា ពិភេកសារក៏បានភ្ញាក់ព្រះស្មារតី ហនុមានប្រាប់ថា នេះក្រុងអសុរី សពេក្តិ៍យកពិភេកសារមកដាក់កន្លែងនេះ

ពិភេកក៏ភិតភ័យតក្កហ ហនុមានប្រាប់ថា ហោះតាមអញមកកុំបង្អង់អី យើងនឹងទៅយកស្រីលក្សណ៍អនុជា ហិចហោះទាំងអស់គ្នាពុំយូរឡើយដល់ទៅភ្នំពន្លឺពេជ្រ ក៏បានឃើញព្រះស្រីលក្សណ៍អនុជាប្អូនភ្វាពុំភ្ញាក់ ស្មារតីរាជក្របីស្វាសសុទ្ធ ក៏ហោមពុទ្ធិទិព្វមន្ត យកទឹកក្បៀតភក្ត្រព្រះអង្គហើយទើបភ្ញាក់ព្រះនេត្រា ទតឃើញសហនុមាន នឹងពិភេកអសុរាសួរថា ហេតុភេទអ្វីក៏យើងមកនៅទីនេះ សហនុមានប្រាប់ថា យក្សយង់ក្រុងអសុរាសពេក្តិ៍យកបាបានទាំងម្ចាស់អវតាន ម្ចាស់សិរសា ជាមួយនឹងពិភេកអសុរាហើយខំហោះហោព្រាកេរកជាឃើញ ពីយពិភេកអសុរា ហោះពព្រះស្រីលក្សណ៍អនុជ ទៅកន្លែង ទៅមើលពួកពលទាំងប៉ៃត្រសិបអក្ខោ ឯអង្គអញឯងចែកទៅនគរបាតាលបូរី ទៅតាមយកក្សត្រថ្លៃព្រះរាមា ថាហើយសហនុមាន ក៏ហិចហោះផ្លេកផ្លោះខ្លាំងក្រៃ បានដល់ក្លោងទ្វារផ្លូវទៅនគរបាតាបូរី ចូលតាមប្រហោងឈូកកល្ប មានយក្សមួយដេកចាំឈ្មោះវៃយវេត យក្សនោះធំណាស់ពេញក្លោងទ្វារ សហនុមានគិតថាអញនឹងចូលត្រង់ណោវា ម្លោះហើយចូលតាមត្រចៀក ចេញតាមមាត់ហិចហោះចូលផ្លុកក៏ចេញភ្លាម វៃយវេតមើលតាមឃើញ ឃើញស្វាសយើអានេះចិត្តធំចោរឈ្លានពាន ម្តេចហើយក៏ហ៊ានមកឋានអញ បើដឹងជា

អាស្វាស សម្លាប់អាឯង សហនុមានក៏ឆ្លើយថា អញបើដឹងជាវែវតែយក្សា អញកាត់កអាឯង ថាហើយហិចហោះផ្លោះសំដៅ លុះបានដល់ទៅនគរបាតាបូរី ហនុមានប្រែកាឡាជាតាយក្ស កាន់ឈើច្រត់ឃើញអស់ពួកស្រីស្នំ ក្រមការ សេនី សេនា អសុរី កាន់ក្អមមកដងទឹកជាច្រើនក្រៃ យកទៅស្ងោរក្សត្រថ្លៃព្រះរាមា បើដងបានហើយ គេសុទ្ធតែថ្លឹង បើដាច់សង់រែកបែកក្អមក្តី ក្រុងអសុរីសម្លាប់ប្រាំពីរពូជ ពេលនោះមានយាយមួយ ឈ្មោះយាយតាភាឃួន គាត់ដងទឹកបានហើយ នឹងទូលទៅ សហនុមានស្រែកថាយាយខ្ញុំទៅផង យាយតាភាឃួនថា តាយក្សកញ្ចាស់កុំទៅអី ការនេះពេរារាយ័ត្នខ្លាំងណាស់ ក្រែងស្វាថ្លមហនុមានស្រែកថាពីរបីដង កាឡាខ្លួនកើតជារុយប្រូយទុំពោតក្អម ហោយនោះក៏ផុតក្អមទៅដល់កើតេ ពេថ្លឹងកាត់ដេរជញ្ជីងប្រាវ និមិតជាខ្ទួតទៅស៊ីរុះ បើកាន់ត្រង់ណាផុយទាំងអស់ គេចាប់យាយនោះទៅធ្វើទោស សហនុមានកាឡាកើតជាយក្សកញ្ចាស់ ទៅកាត់អាថិសេចក្តីអោយយាយបានថា ថ្លឹងអ្វីថ្លឹងមិនមើល ជញ្ជីងកំពុកថ្លឹងដែរបាក់ទៅប្រុងយកទោសា ប្រុងសម្លាប់ភ្លាអោយក្សិណក្ស័យ ពួកពេជ្ឈឃាតយក្សអត់ទោសយាយ ត្បិតអីជញ្ជីងនោះពុកមែន ថ្លែងពីសហនុមានកាឡាខ្លួន ជាយក្សកញ្ចាស់ ដើរលេងតាមផ្សារសប្បាយណាស់ ស្រែកអាក្រោសថា

នរណាចាប់ព្រះរាមបាន ខ្ញុំនឹងសុំស្ងោរហុតទឹកទាំងអស់ មិនអោយសល់សោះមួយដំណក់ កាលណោះឪពុកខ្ញុំចេញទៅលេងព្រៃ ព្រះរាមថ្លែងសរជ័យអោយក្ស័យប្រាណ ខ្ញុំចង់ផឹកឈាមតាមឪពុកខ្ញុំ ។ ពួកអាមាត្យក្រមការ បណ្តាយក្ស ឮហើយទៅក្រាបទូលវៃយរាពណ៍ជាអវតាន មានតាយក្សមួយពាត់រូតប្រាណថា បើនរណាចាប់ស្តេចព្រះរាមបាន គាត់សុំស្ងោរហុតទឹកទាំងអស់ តែទឹកមួយដំណក់មិនអោយសល់ គាត់ខឹងអំពីថ្ងៃមុនព្រះរាមា ថ្លែងសរជ័យា សម្លាប់ឪពុកគាត់ ថាហើយប្រើអាមាត្យប្រញាប់ប្រើអោយទៅចាប់យក្សកញ្ចាស់ អាមាត្យទៅនាំតាយក្សកញ្ចាស់ នាំយកមកថ្វាយវៃរាពណ៍ បានវៃយរាពណ៍សួរថា ឃើតាឯងអួតស្ងោរព្រះរាមាតាយក្សកញ្ចាស់ហនុមាន ថ្វាយបង្គំក្សត្រក្សាន្ត ព្រះអវតាន បើចាប់ស្តេចព្រះរាមបានទុកអោយខ្ញុំ ក្រាបទូល ព្រះបង្គំស្ងោរហុតទឹកទាំងអស់ តែទឹកមួយដំណក់មិនអោយសល់សោះ ថាហើយវៃយរាពណ៍ ប្រើអាមាត្យអោយទៅលើកទ្រុងដែលដាក់ ព្រះរាមា យកមកអោយតាយក្សកញ្ចាស់ សហនុ-មានបានទ្រុងហើយ ត្រេកអរណាស់ ដាក់ព្រះរាមស្ងោរហុតអោយមើលព្រះរាមរិទ្ធិក្រៃ យក្សផងដទៃ សម្លាប់មិនបាន ពួកពលអសុរាចង់ឃើញណាស់ ចេញមករហ័សតែគ្រប់ប្រាណ មកឈរចាំមើលរាប់រយលាន

យក្សផងសាមាន្យក៏ច្រើនក្រៃ បើកាលណាតាយក្សកញ្ចាស់ គាត់លើកដៃសុំចូលមកចុះ មើលអោយជិត ទាំងនាម៉ឺនតូចធំក្រមការ យក្សចូលមកគគាក់ច្រើនចង្អៀត កាលណាលើកស្ទួយហិបព្រះនារាយណ៍កន្ទុយវ៉ែល្អជុំប្រាំពីរជាន់ លើកស្ទួយហោះបានហើយ កន្ទុយបោកយក្សចូលខ្ទះទាំងអស់ច្រើនពេកពន់ យក្សខ្លះក៏ស្លាប់គោកទាំងខ្ទះ ហនុមានប្រែប្រាណព្រះកាយាធាត់ធំ ប៉ុនភ្នំព្រះបញ្ញា បីហិបក្សត្រាហើយ ហិចហោះជ្រៀតជ្រែកមកឋានយើង កាលពេលនោះហិចហោះកាត់ព្រៃហេមពាន្ត លុះបានដល់ជ្រៃជ្រែកមែកសាខា ហៅពពួកទេវតាមកឈរយាម ហនុមានប្រាប់ថា អោយប្រយ័ត្ន បើកាលណាបាត់ហិបព្រះរាម ទេវតាក្ស័យទាំងអស់ ម្លោះហើយសហនុមានក៏ហិចហោះទៅនគរបាតាប្ធូរីវិញ ថ្លែងពីពពួកទេវតា ខ្លះផ្ទំ ខ្លះក្រោកផ្លាស់ប្តូរគ្នាមិនហ៊ានប្រហែស ហិបព្រះនារាយណ៍រាមា ។ ថ្លែងពីសហនុមានបានហោះទៅនគរបាតាលប្ធូរី ដៃកាន់ព្រះខ័នជ័យស្រែកហៅអាវៃយរាពណ៍ចុះមក យើងវាយគ្នា ក្សិណណោះវៃយរាពណ៍កំពុងក្រេវក្រោធា ឮសហនុ-មានស្រែកហៅដូច្នោះហើយ មិនបង្អង់ឡើយ ទាញដំបងពេជ្រឈរសំឡឹងទល់មុខគ្នា សហនុមានប្រាប់ថា អាវៃយរាពណ៍ អាឯងខំតែមកវាយនឹងអញក្នុងនគរបាតាលប្ធូរី ពួកស្រីស្នំក្រមការ គ្មានសល់មួយ ថាបើដូច្នោះត្រូវឯង

និង អញហោះឆ្លងសមុទ្រសត្តខ័ណ្ឌទៅវាយគ្នា (*សត្តខ័ណ្ឌ = ៧ជាន់*) ហោះទៅដល់មាត់សមុទ្រ ហើយដកដើមត្នោតកល្បប្រាំពីរដើមវេញតែធ្លុងមួយ វៃយរាពណ៍ឃើញដូច្នោះ ដកដើមត្នោតកល្បវេញតែធ្លុងមួយ សហនុមានប្រាប់ថា អាវៃយរាពណ៍ អាឯងវាយអញមុន ឬអញវាយអាឯងមុន វៃយរាពណ៍ឆ្លើយថា ត្រូវអញវាយអាឯងមុន សហនុមានប្រះដេកទៅធំប៉ុនភ្នំ វៃយរាពណ៍ ប្រឹងយាដំបងវាយហនុមាន ហែកផែនដីចូលផ្លុកដកដំបងវិញផុសឡើងធ្មើម វៃយរាពណ៍មិតដំបងវាយម្តងទៀត ហនុមានហែកផែនដីចូលផ្លុក កាលណាវៃយរាពណ៍ លើកដំបងឡើង ហនុមានក្រោកក្រញ៉ើង ផុសឡើងវិញ វៃយរាពណ៍វាយទៅ ហនុមានហែកផែនដីចូលផ្លុក វៃយរាពណ៍លើកដំបងឡើង, ហនុមានស្ទុះក្រញ៉ើងដូចទៃលវិញស្រែកថា អាវៃយរាពណ៍ អាឯងវាយអញក៏ច្រើនដង ត្រូវអញវាយម្តងសងដៃគ្នា អាវៃយរាពណ៍ប្រះខ្លួនដេកទៅធាត់ប៉ុនភ្នំ ហនុមានវាយហើយ ហែកផែនដីចូលដូចគ្នា ហនុមានលើកដំបងឡើង វៃយរាពណ៍ក្រោកក្រញ៉ើង សហនុមានចាប់ក្បាលជាប់ សហនុមានក៏ប្រាប់ថា ក្នុងពេលនេះឯងត្រូវស្លាប់ដៃរូបទោះក្បាលដៃរូយចាប់ព្រះសែងថ្លា កាត់ក វតក កាត់ស្មា វាតស្មា បើកាត់ត្រង់ណាវាតត្រង់នោះ ម្លោះហើយហនុមានកាត់ជាច្រើនគ្រាដាច់

ភ្លាមភ្លែត ជាប់មេវិញ ឯពីរបីគ្រា កាលបួងនេះបានការ យកភ្លៅទៅដក ដកភ្លៅភ្លាមតភ្លាមវិញ ដឹងដូច្នោះហើយ ក៏សណ្តោកជើង មកចាប់យាយ-តាភាឃួន ក្នុងនគរបាតាលបូរី ចាប់យកទៅបានហើយទើបសួរថា យាយអើយយាយ វៃយភាពណ៍អសុរា វាខ្លាំងនឹងអ្វី? យាយភាតាឃួនលើកដៃឡើងថ្វាយបង្គំ គាត់ឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនហ៊ានប្រាបទេ បើខ្ញុំប្រាប់ទៅហើយក្ស័យប្រាំពីរពូជ សហនុមានថា យាយប្រាប់មកចុះ ខ្ញុំប៉ុណ្ណេះហើយមិនអោយរួចទេ បើសិនណាជារួច ខ្ញុំវាយវាអោយគោកនព្វមហាសមុទ្រ យាយនោះគាត់ប្រាប់ថា មិនហ៊ានប្រាប់សោះ បើប្រាប់ទៅហើយខ្ញុំស្លាប់ទាំងអស់ ស្លាប់ទាំងកូនចៅផៅសន្តាន គ្រួសារមានប៉ុន្មានមិនសល់សោះ សហនុមានក៏ថា យាយតាភាឃួន បើយាយឯងមិនប្រាប់ខ្ញុំកូនកម្លោះយាយឯងឈ្មោះចៅសហកុមារកើតមកកាលណា ហោរាគេទាយថា នឹងបានសោយរាជ្យក្នុងនគរបាតាលបូរី អាវៃយភាពណ៍វាគិតសម្លាប់កូនយាយឯងថ្ងៃនេះឯង នេះកបចៃខ្ញុំមកទាន់ យាយតាភាឃួនធន់មិនបាន ប្រាប់ក្រុងហនុមាន តបទៅថា វាលក់ដួងចៃនឹងតាឥសី នៅនឹងភ្នំមយូរាវិទ្យាល័យ ហនុមានក៏សណ្តោកជើងមួយទៀតទៅចាប់តាឥសីដែលនៅ លើខ្នងភ្នំមយូរាវិទ្យាល័យ ចាប់បានមកហើយសួរតាសឥសី ឯណាដួងកែវអាវៃភាពណ៍ យកអោយឆាប់ ឥសីថាមិនហ៊ាន

អោយទេ សហនុមានថា បើឥសីមិនអោយ យើងសំលាប់តាឥសីអោយក្សិណក្ស័យ ឥសីក៏ភិតភ័យតក់ស្លុតខ្លាំងក្រៃ ប្រាប់រាជក្របីថា ដួងចៃនៅក្រោមជើងគ្រាន ហនុមានក៏លូកកន្ទុយចាប់យកដួងកែវមកអោយបាន បានដួងកែវហើយដាក់នឹងបានដៃ ហនុមានសួរទៅថា អាវៃភាពណ៍នេះរបស់នរណា? វៃភាពណ៍ក៏សោកាទ្រង់ព្រះកន្សែងស្រែកយំឮខ្លាំងក្រៃ ទេវតាភិតភ័យពេលនៅពុំបាន យំផ្តាំស្រីស្នំក្រមការ អគ្គបហេសីតូចធំក្នុងទីឋាន ប្អូនអើយបងក្ស័យហើយណាប្អូនស្រី ឱះឱស្រីស្នំក្រមការនូវហ្វូងទាសាក្នុងបុរី ប្រពន្ធចុង ប្រពន្ធដើមតែងបំរើយក្តី សែនសោកាល័យគ្រប់ៗគ្នា ក្នុងនគរបាតាលបូរី ឮតែមាត់យំស្នំស្និតតូចធំយំខ្លាំងក្រៃ នគរនោះសាបសូន្យ ឮតែមាត់យំដូចនគរខ្មោចល្អះល្ហោចក្នុងចិត្តអាណិតក្រៃ វៃភាពណ៍ផ្តាំហង្សាហង្សីនូវហង្សីព ផ្តាំត្រីក្នុងជលសា ផ្តាំរួចស្រេចកាលណា ហនុមានឈ្លីដួងចៃ វៃយភាពណ៍ក៏រលាយក្សិណក្ស័យ រាជាក្របីស្រីពានរស្វាសសុទ្ធបុត្រព្រះពាយសេនាអង្គព្រះនារាយណ៍ ជ្រែកផែនដីបានឡើងមកលើដល់ឋានយើងហើយ ក៏ហោះកាត់ហេមពាន្ត ដល់ដើមពោធិជ្រៃហែកបើកមែកសាខាសុំហិបពីទេវតាហោះតទៅទៀត ឯរឿងត្រង់ណេះស្នេះទុកសិនមិនចរចា ។

៤៧- និយាយពីកូនអាវៃយរាពណ៍កើតថ្ងៃនោះ ហើយសួរមាតាថា បិតាខ្ញុំលោកយាងទៅណា ម្តាយប្រាប់ថាកូនអើយ ព្រះបិតារបស់អ្នក ហនុមានគេបកសំលាប់ទៅហើយ មហារំរិលកូនយក្សនោះក៏បោះផ្លោក ផ្លោះតាមហនុមាន សហនុមានក៏បានឮសូរសន្ធឹកសូរស័ព្ទដូចខ្យល់ បែរ មើលទៅក្រោយក៏ឃើញមហារំរិលកូនអាវៃយរាពណ៍ ទុកហិបព្រះរាម ហើយវិលមកតយុទ្ធគ្នា មហារំរិលក៏វាយហនុមានសន្លប់បាត់ស្មារតី ព្រះពាយបក់បោកក្រោកឡើងវាយគ្នាទៀត មហារំរិលក៏វាយហនុមានសន្លប់បាត់ស្មារតីទៅទៀត ព្រះពាយបក់បោកក្រោកឡើងវាយគ្នាទៀត វេលាថ្ងៃនោះមហារំរិល ក៏វាយហនុមានសន្លប់មួយថ្ងៃប្រាំពីរដង សហនុមានចាប់វាមិនបាន ពីព្រោះរអិលណាស់ ឮសូរស័ព្ទគគ្រឹកគគ្រេងខ្ទ័រខ្ទារខ្លាំងព្រៃ ឥសីចេញពីព្រៃហើយបង្ហាញខ្លួន សហនុមានយកដីរោយលើប្រាណអោយស្វាសដេញ សហនុមានបានឃើញដូច្នោះហើយ ក៏ចាប់ដៃស្បៀស្តទៅលើខ្លួនមហារំរិល ដីខ្សាច់ក៏ចាប់រឹងរិតជិតអស់ខ្លួន សហនុមានចាប់បានប្តូងទៀតពេញកណ្តាប់ដៃ ទើបយកព្រះខ័នកាន់កាប់កមហារំរិលកូនវៃយរាពណ៍ក៏ក្សិណក្ស័យ ។

៤៨- បាបុត្រព្រះពាយសេនាអង្គព្រះនារាយណ៍ លើកទ្រុងបីហិបអង្គព្រះនារាយណ៍ ហោះមកដល់សមរភូមិជ័យកែវមរកត ព្រះនារាយណ៍បើកបាំងបង្រួមតើនឡើង ឃើញទ្រុងដែកជា មហាយក្ស ខឹងក្រេវក្រោធក៏ព្រះពិរោធប្រដូចភ្លើងឆេះ អានេះកាត់វាចោរល្មើសណាស់ ធ្វើអោយអាភើសក្រមការ អោយអញខ្មាសគេទាំងអស់គ្នា គេថាព្រះរាមាជាប់ទ្រុងដែកជាផាហើយទើបអង្គព្រះក្សត្រក្សាន្ត ហៅព្រះប្អូនមកបានបង្គាប់ការ អោយយកទៅពាធាក្នុងព្រៃក្សា កាលណោះព្រះស្រីលក្សណ៍អនុជាប្អូនភ្ញា អង្វរបងសុំទោស ពៃប្តូងរពក់ទោសភ័យ ព្រះនារាយណ៍រាមាថា អត់មិនបាន ឯងយកហនុមានទៅកាប់ក្នុងព្រៃក្សព្រៃ ស្រីលក្សណ៍នុជា បណ្តើររាជក្របីស្រីហនុមាន លុះលង់បានដល់ជើងគិរី ព្រះលក្សណ៍សារឆ្លើយថា បាហនុមានឯងកុំប្រែប្រាណអោយធាត់ធំ ក្រែងដឹងដល់ព្រះនារាយណ៍ សម្តេចបង ឯយើងទាំងពីរមានទោសទាំងអស់គ្នា វេលាថ្ងៃនោះស្រីលក្សណ៍អនុជា លីលាមកថ្វាយបង្គំព្រះរៀមបង ព្រះនារាយណ៍រាមាឃើញហើយ ក៏ទូលថាព្រះស្រីលក្សណ៍អនុជ អូនសម្លាប់វាសោះសូន្យហើយឬនៅ ព្រះលក្សណ៍អនុជអូនក៏ឆ្លើយទៅ សូមព្រះចោមចៅអតិទោសា ខ្ញុំយកទៅកាប់បៀត

ជើងភ្នំបព្វតា ក្សិណក្ស័យជីវាជីវិតសូន្យ ។ រឿងនេះស្លេះត្រឹមនេះសិន យើងមិនទាន់ថ្លែងចរចា ។

៤៩- និយាយពីសហនុមានខំយាត្រា រកស៊ីក្បែរបព្វតា ប្របជើងភ្នំ ថ្ងៃមួយកាលនោះស្វាហនុមាន ក៏បានរកស៊ីក្រោមជ្រៃសាខា មានស្រះមួយណាក៏ធាធំថ្លាយង់មើលឃើញដី យល់ទាំងហ្វូងត្រីហែលហែបហា កាលណោះថ្លែងពីពិភពនាគក្តៅក្រហាយ ក៏នាំពួកពលលេងសប្បាយជ្រែកទព្វមហាសមុទ្រមក កាត់ព្រៃហេមពាន្តក្នុងព្រឹក្សា ដល់ជ្រៃសាខាស្រះសប្បាយ ដាក់ភ្នែកក្រឡេកមើលទៅឃើញកូនស្វា តែឯងឯការរង្គុយលេង ស្តេចនាគចំអន់ថា ឯងហ៊ានច្បាំងនឹងកូនស្វាទេ សេនានាគ? ស្វាសក៏អន់ចិត្តណាស់ យើងមិនចង់ច្បាំងទេនឹងសេនា ចង់ច្បាំងតែនឹងស្តេចពិភពនាគ ស្តេចពិភពនាគឮហើយ ហោះរលាស់ខ្លួនដូចគេអង្រួនសព្វទិសា សហនុមានប្រែពីកូនស្វា កើតគ្រុឌបក្សាធំក្រៃកន្លង ស្ទុះទៅចាប់នាគពីកន្ទុយ ក៏រំនឹងដៃអោយដល់ក ហើយចាប់ហែកមាត់អោយក្ស័យមរណា ស្តេចនាគអង្វរថា លោកអើយ កុំធ្វើទោសខ្ញុំឡើយ សុំទោសា បើសម្លាប់ខ្ញុំទៅហៅថាឥតការ ខ្ញុំសុំអញ្ជើញក្សត្រាទៅសោយរាជ្យនគរខ្ញុំ ម្ល៉ោះហើយស្តេចនាគក៏អង្វរសហនុមាន សូមលោកហោះថ្កានសោយរាជ្យរម្យ ហោះ

ទៅក្រុងនគរខ្ញុំ សុំអោយលោកសោយរាជ្យរម្យ អស់ពួកស្រីស្នំក៏ច្រើនសល់ ហនុមានឮហើយក៏ត្រេកអរ ទៅនឹងស្តេចនាគក៏បានដល់ ស្តេចនាគអោយសហនុមានសោយរាជ្យជាធំ ចាត់ពួកស្រីស្នំអោយបំរើ ស្រីស្នំព្រមការបណ្តានាគ ខ្លះរាំខ្លះច្រៀង ខ្លះគក់ច្រចាច់ មិនអោយអន់អាក់ថ្នាក់ព្រះទ័យ សហនុមាននៅច្រើនខែ ជាច្រើនថ្ងៃ កាលណោះយកជើងក្រោយមកអេះចៃ ស្នំផងដទៃក៏សើចឆោ ហនុមានខ្មាស់ណាស់ក៏លាស្តេចនាគដល់មកព្រៃហេមពាន្តដើរឯកោ រឿងនេះស្លេះទុកនៅ ។

៥០- និយាយពីរាពណាសូរ ក្តៅក្តួលឆេះឆួលដូចភ្លើងវិស័យ ដឹងជាវិយរាពណ៍ប្អូនក្ស័យដូច្នោះ ហើយគគក់ឱរាពុំមានស្បើយថា ឱប្អូនអើយ បងក៏មិននៅ បងនឹងទៅផឹកឈាមប្អូនផង ច្បាំងនឹងព្រះរាមាស្តេចមនុស្សាបើមិនទៅច្បាំងទេ ខ្មាស់ទេវតា សូវមរណាទៅតាមប្អូន ថាហើយក្រុងទសមុខមារ ស្តេចហោះលីលាទៅកាន់សែងព្រះអាទិត្យ បានដល់ចូលទៅថា នែក្លើ អញមកអោយឯងទៅជួយច្បាំង ដែលអញតតាំងនឹងព្រះរាម ព្រះលក្សណ៍មនុស្សា ។ អញនេះមានរិទ្ធីណាស់ អញមានវ៉ៃនតាទិព្វ បើអញមើលទៅត្រង់ណា កើតជាភ្លើងឆេះរលាយអស់ បើអញពាក់បើលទៅត្រង់ភ្នំ ភ្នំនោះរលាយជាពពុះផេះ បើពលច្បាំងមានប៉ុន្មានសមុទ្រ

អញនឹងពាក់វៃនពាទិព្វសំឡឹងមើលទៅឆេះស្លាប់ទាំងអស់ ។ រាពណ៍ថា អើបើឯងថាដូច្នោះ ត្រូវឯងទៅជួយច្បាំងអញ ផាតើកតែងព្រះអាទិត្យ ក៏បវរាជសីហ៍មួយវាយយោជន៍យល់ អណ្ដែតមកទាំងអស់ឋានតេព្ញេ យក្សនោះសោពធំមួយចំបៀងមេឃ ទេវតា ឥន្ទព្រហ្មក៏ស្ញប់ស្ញែង បវរាជរថទៅលើភ្នំ ភ្នំរាបដល់ដី កក្រើកភ្លូកភ្លាត់ញាប់ញ័រខ្លាំងក្រៃ ក៏ឮសូរដូចផ្គរលាន់វិស័យ យក្សផងដទៃក៏ស្ញប់ស្ញែង ព្រះរាមព្រះលក្សណ៍មនុស្សា ។ ក្លើទុកអោយអញ អញនឹងពាក់វៃនពាទិព្វសំឡឹងអោយរលាយអោយអស់ កើតជាភ្លើងឆេះ ឆេះជាផង់ធូលីទោះពលមានប៉ុន្មានសែនសមុទ្រ បើអញពាក់វៃនពាទិព្វ សំឡឹងមើលទៅស្លាប់ទាំងអស់ កាលណោះចម្បាំងសែងព្រះអាទិត្យលើកពលសត្តរង្គអង្គយោធា បាំងសែងសុរិយាអាប់រស្មី ងងិតដូចកល់កាលរាត្រី កក្រើកស្រុកសមរភូមិជ័យជាប្រាំពីរថ្ងៃ ទើបព្រះអង្គហៅពិភេកហោរាមកគន់គូរ ពិភេកឮហើយទូលថា ព្រះអវតារ គ្មានទ័ពនរណាទេ ទ័ពសែងព្រះអាទិត្យ ក្លើរាពណ៍ យក្សនោះរឿងឫទ្ធិ មានវៃនតាទិព្វ បើពាក់សំឡឹងទៅត្រង់ណា ក៏រលាយជាពពុះផេះ បើមានពលរាប់សែនសមុទ្រ វាពាក់វៃនតាទិព្វទៅ ស្លាប់ទាំងអស់ ព្រះនារាយណ៍រាមាក៏បានស្ដាប់ពិភេកហោរាថាដូច្នោះហើយ ថាឱពិភេកប្អូនអើយ រកអ្នកណាទៅ

ពល់ពាល ពិភេកទូលថា មានតែមារអង្គត់ និងបាហនុមាន ទើបទៅតការដូចសេចក្ដីត្រាស់ ពេលនោះព្រះនារាយណ៍រាមាត្រាស់ហៅ ព្រះលក្សណ៍ស្ងួនភ្ងា អនុជស្ងួនគ្រង ថាប្អូនអើយកាលបងប្រើអោយយកហនុមានទៅសម្លាប់ កាប់ហើយឬក៏ទុកនៅ ព្រះលក្សណ៍ទូលទៅ សុំព្រះទោសទៅ ទ្រង់ក្រោធពេក្តា មិនបានសម្លាប់ទេ ទុកអោយរស់នៅ ព្រះនារាយណ៍រាមាក៏ស្ដាប់ពាក្យស្រីលក្សណ៍អនុជាដូច្នោះហើយ ក៏ត្រាស់ហៅទៅពិភេកហោរាថា ប្អូនអើយ សហនុមាននៅឯណា ពិភេកហោរាថា ព្រះអវតារ បមុស្សាឬមរមា រកក្រុងហនុមាន រកមិនឃើញព្រាយសោះឡើយ រកមិនឃើញទេ ថ្វាយព្រះបង្គំ ។ ព្រះនារាយណ៍រាមាថា បើដូច្នោះហើយ ធ្វើដូចម្ដេចនឹងបានឃើញ ពិភេកទូលថា បើព្រះអង្គចង់ដើញ រាជក្របីស្រីពានរ ស្វាសសុទ្ធ អោយព្រះអង្គថ្លែងសរអារិទ្ធីច័ន្ទទៅរក ព្រះនារាយណ៍រាមាក៏ទៅចាប់សរអារិទ្ធីច័ន្ទផ្ដាញផ្ដា សរសេរអក្ខរាបិទនឹងចុងសរ ហើយក៏ថ្លែងសរអោយសរទៅរក ក្នុងសារព្រះនារាយណ៍សរសេរថា ត្បិតមានយក្សមួយធំឈ្មោះសែងព្រះអាទិត្យ លើកទ័ពមីរមិតមកវាយទៀតហើយ ម្លោះហើយព្រះអង្គក៏បាញ់សរអារិទ្ធីច័ន្ទទៅក្នុងព្រៃហេមពាន្ត ឮសូរដូចរន្ទះទាំងមួយសែន សូរស័ព្ទសំថែកដូចហាក់

នឹងបែកព្រៃហេមពាន្ត ស្រាប់តែសរស្នៅធំមុខហនុមាន សរហនុមានមើល ទៅឃើញសារអង្គព្រះនារាយណ៍ មើលទៅដំណើរថាមានយក្សធំណាស់ ឈ្មោះសែងព្រះអាទិត្យ បរពលមកជិតមកវាយទៀតហើយ ម្លោះហើយ សហនុមានក៏ថា ហ៏ ! សរត្រូវអោយស្លាប់ទៅ ត្រូវអោយស្លាប់ទៅ ជាច្រើន ផង រត់តាមសរ សរក៏ចេះតែថយរត់ ហនុមានក៏ចាប់សរបានយកមកបុកខ្លួន អោយស្លាប់ សរនោះចេះតែប្រទាញ មិនព្រមចាក់ ពីរបីដងពីរបីគ្រា ដូច្នោះ ហើយក៏សហនុមានខាំសរ សំដៅស្រុកសមរភូមិជ័យកែវបរកត ក៏ឡើង ទៅថ្វាយបង្គំព្រះរាមា ដូច្នោះហើយព្រះនារាយណ៍រាមាក៏ឃើញ ស្វាស ហនុមានមកគង់គាល់ដូច្នោះហើយ ក៏មានព្រះបន្ទូលថា អើស្វាសហនុមាន មួយទិវានេះ យើងបានឃើញបា យើងមានចិត្តត្រេកអរណាស់ ព្រះ នារាយណ៍រាមា ក៏បានប្រើស្វាសហនុមាន និងមារអង្គត់ អោយទៅច្បាំង នឹង សែងព្រះអាទិត្យ ម្លោះហើយហនុមាននឹងមារអង្គត់ ក៏ហោះលឿនស្ទៅ សំដៅមកជំ ដល់ហើយអង្គត់ហនុមាន ក៏ប្រាន់ប្រែកាឡាជាកូនស្វាមួយតូច មើលទៅខ្លួនក៏ពុរពងរងកើតជាឈាម មើលទៅក្បាលក៏គេកោខ្វែងជើង ក្អែកសាប់នឹងពូថៅ លើកដៃសំពះថ្វាយបង្គំប្រណម្យទៅចំសែងព្រះអាទិត្យ ក៏ទូលថា សូមម្ចាស់ជួយមេត្តា ជួយយកអាសាខ្ញុំផង ព្រះរាមកាចណាស់

ធ្វើបាបខ្ញុំ ប្រើខ្ញុំមកច្បាំងនឹងម្ចាស់ ខ្ញុំថាមិនហ៊ានមកទេ តាំងយកពូថៅមក កាប់ក្បាល វាយខ្ញុំបែកទាំងខ្នង បង្អត់បាយផងខ្ញុំស្គមណាស់ ម្លោះហើយ សែងព្រះអាទិត្យច្រូចទឹកកុន្ទីមកលើស្វាទាំងពីរក៏ធាត់ធំ ស្វាសទាំងពីរ ឯងឡើងមកលើរាជរថរបស់អញមក ឡើងទៅដល់ហើយរត់បញ្ចុំ សែង ព្រះអាទិត្យក៏ថាឈប់ៗ ស្វាកុំរត់ ស្វាថាទេតែព្រះរាមបាញ់សរមកបែកថ្លើម ស្លាប់ ម្លោះហើយសែងព្រះអាទិត្យដោះវៃនតាទិព្វ អោយទៅសហនុមានថា បើព្រះរាមលើកពលមកអោយសំឡឹងអោយស្លាប់អស់កុំអោយសល់ សហ-នុមាន បានវៃនតាទិព្វ ឈ្លីនឹងបាតដៃក៏ខ្ទេចអស់ ក្សិណណោះមារអង្គត់ស្ទុះ ទៅខាំក ហនុមានខាំចង្កេះ ស្វាទាំងពីរធាត់ធំប៉ុនភ្នំបព្វតា សង្កត់យក្សយង់ អសុរា ក៏ទាញព្រះខ័នថ្លាកាត់ព្រះសុរង បោះទៅកណ្ដាលសមុទ្រយង់ឃ្នង ក៏ចាប់រាជសីហ៍ទាំងប្រាំរយយោជន៍យល់ បោះទៅក្នុងមហាសមុទ្រទាំង អស់ ពលផងគិកកងផ្អើលឆោ អង្គត់ហនុមានដេញកាប់យក្សា ពលផល មរណាក្សិណក្ស័យទាំងអស់ អធិកម្ម អធិពលឡាំ កាលណាបើឃើញ ដូច្នោះ បររាជសីហ៍ហោះទៅកាន់នគរលង្កា ថ្វាយព្រះបង្គំហើយក្រាប ទូលថា ថ្ងៃមិញ ហនុមានស្វាសសម្លាប់យក្សា យក្សស្លាប់ត្រៀបត្រា ពេញក្នុងមហាសមុទ្រ ស្លាប់សែងព្រះអាទិត្យ ស្លាប់ទាំងរាជសីហា ។

៥១- ក្រុងទសភក្ត្រាក៏បានស្តាប់អធិកម្ម អធិពលឡាំ ទូលថា ដូច្នោះហើយ ក៏ក្តៅក្តួលក្នុងព្រះឱរា ទើបត្រាស់ហៅរាជសេនា អោយទៅហៅវិរុលចំបាំង អោយមកដល់ហើយក៏បីបម៉ាយថ្វាយបង្គំទូលថា ព្រះអង្គពេរ ណើរឡើងតិរសា ព្រាត់ប្រើខ្ញុំអោយ[illegible] ព្រះអង្គ[illegible] ឆាប់ វិរុលចំបាំងបានឮហើយ ក៏យាងទៅនគរលង្កាបុរីពុំហ៊ានបង្អង់ ដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ ក្រុងទសមុខហារឃើញហើយក៏ហានព្រះឱង្ការ វិរុលចំបាំងបានឮហើយ ក៏យាងទៅនគរលង្កាបុរីពុំហ៊ានបង្អង់ ដល់ហើយក៏ក្រាប ថ្វាយបង្គំ ក្រុងទសមុខហារឃើញហើយក៏ហានព្រះឱង្ការ វិរុលចំបាំងអញនឹងប្រើបាអោយទៅពពាំងច្បាំង នឹងព្រះរាម ព្រះលក្សណ៍មនុស្ស វិរុលចំបាំងបានស្តាប់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំលា វិលមកវៀបទ័ពអស់ពលក្នុងនគរក្រុងលង្កាបុរីដូច្នោះហើយ ក៏បើកយកពលពីក្នុងភ្នំព្រះសុមេរុ យក្សយង់ក្រុងអសុរា ក៏មកតត្រៀបត្រា ដប់ពីសមុទ្រយង់ឃ្នង ក៏កក្រើកស្រុកសមរភូមិជ័យកែវមរកត ព្រះនារាយណ៍រាមាស្តេចអស្ចារ្យ មានព្រះបន្ទូលថា ទ័ពពនរណាលើកមកទៀតហើយ ពិភេកទូលឆ្លើយថា ទ័ពវិរុលចំបាំងថាអើពិភេកហោរា បើទ័ពវិរុលចំបាំងនរណាទៅតដែបាន ពិភេកអសុរាក៏ផ្លះយល់ដោយនូវហោរទិព្វចក្ខុថា ពានតែពាអង្គត់ និងសហានុមានក្មេះ

ហើយ សហានុមានក៏តាំងកេណ្ឌទ័ពសារប្រជុំ សេនាទាំងពីរដណ្តប់អង្គប្រាណ លើទ័ពទៅទល់ទ័ពនឹងទ័ពយក្សា វិរុលចំបាំងស្រែកថា ទ័ពនរណា ហនុមានស្រែកថា ទ័ពអញហៅសហានុមាន ហនុមានសួរថា តើទ័ពនរណា ? វិរុលចំបាំង ឆ្លើយថា ទ័ពអញ ហនុមានក៏ថា អើវិរុលចំបាំង បើដូចគ្នាហើយលេងអោយអស្ចារ្យ ហនុមានក៏តាំងរងរ៉ាប់ទ័ពអសុរា ក្រុងអសុរាក៏ថយដៃពេលនោះ យក្ស និងស្វាក៏ចំបាប់គ្នា យក្សមួយស្វាពីរ យូរយាសខ្លាំងក្រៃពួកយក្សមរណា ក្សិណក្ស័យវិនាសបាត់បង់នៅក្នុងសាគរ វិរុលចំបាំងដោះខ្លួន ទៅពួននៅបាតសមុទ្រ ពានរស្វាសសុទ្ធហៅពិភេកហោរា យក្សដែលវាមកច្បាំងថ្ងៃមិញ .តើវាទៅពួនឋានណា ពិភេកអសុរាថា វាទៅពួននៅបាតសមុទ្រ និងខ្សាច់ប្រាំពីរពណ៌ សហានុមានក៏ជ្រែកមហានព្វសមុទ្រ ទៅចាប់វិរុលចំបាំង ដៃមួយចាប់ព្រះសិរសា ដៃមួយចាប់ព្រះខ័នថ្វា អារផ្តាច់ព្រះសុរងកចេញ អធិកម្ម អធិពលឡាំ បានឃើញដូច្នោះហើយណា ក៏ញាក់រាជសីហ៍ចូលក្រុងលង្កា ក្រាបទូលម្ចាស់លើត្បូងសិរសា ថាវិរុលចំបាំងក្សិណក្ស័យហើយណា ពលយក្សាមរណាដប់ពីសមុទ្រយង់ឃ្នងក្រុងទសភក្ត្រាយកដៃគក់ដើមទ្រូង ផែនដីដូចរលុះចុះទៅក្រោម ថា

ឪវិរុលចំបាំងអើយ មិនគួរសោះទៅចាញ់ដៃអាស្វាស តពីថ្ងៃនេះស្លាប់ហើយមិនរស់នៅ ។

៥២- កាលណោះ ក្រុងទសមុខមារ ត្រាស់ប្រើរាមាត្យមួយទៅអញ្ជើញវិរុលមេឃ វិរុលមេឃមកដល់ហើយ ក៏ម៉បម៉ាយថ្វាយបង្គំ ក្រុងទសមុខមារ កាលមួយទិវាក៏បានឃើញវិរុលមេឃយក្សាឡើងពាល ព្រះអង្គហោនព្រះឱង្ការថា ពវិរុលមេឃ អញនឹងប្រើការទៅតទ័ពនឹងព្រះរាម ព្រះលក្សណ៍ វិរុលមេឃស្ដាប់ហើយក៏ថយមក រៀបទ័ពយក្សា អសុរា វាយស្គរម៉ៅភ្នំពេលយក្សមកច្រើនសល់ ក៏លើកម៉ៅរំពងរំពើសោះសោ កក្រើករំពើកអស្ចារ្យ កក្រើកដល់ស្រុកសមរភូមិជ័យកែវមរកត ព្រះរាមត្រាស់ហៅពិភេកអសុរា នេះទ័ពអ្នកណាកក្រើកខ្លាំង ពិភេកទូលថា នេះទ័ពវិរុលមេឃ បើដូច្នោះ ប្រើអ្នកណាទៅតតាំងច្បាំង នឹងវិរុលមេឃបាន ពិភេកហោរាទៀងទូលទៅថ្កាន បានតែហនុមាន និងមារអង្គត់ អង្គត់ ហនុមាន កេណ្ឌកងពលបានដប់ពីរសមុទ្រ បរទៅប្រុងវាយយក្សា ទល់មុខទ័ពគ្នា ហនុមានសួរថា វើយអសុរាយើងលេងគ្នាម្ដង វិរុលមេឃថា វើយសហនុមាន ថ្ងៃនេះយើងបានមកជួបគ្នាហើយ យើងលេងអោយអស្ចារ្យក្រៃ ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃកុំមានស្រាកស្រាន្ត កាលណោះរាជក្របីសំរុកចូលវាយ

យក្សា សាមាន្យ ស្វាន់ឯយក្សាកាប់ចាក់គ្នា ស្លាប់ស្ពោកយក្សាក្នុងមហានគរ វិរុលមេឃ ក៏អស់ពលដប់ពីរសមុទ្រ ប្រែប្រាទហោះរត់ក៏ទៅពួនទឹងពពុះទឹក សហនុមានក៏ទៅហៅពិភេកហោរាអោយគន់គូរមើលអោយអស្ចារ្យ ពិភេកអសុរាថា យក្សាទៅពួនក្នុងពពុះទឹក ហនុមានក៏តាមទៅរកយក្សាដែលនៅក្នុងពពុះទឹក វិរុលមេឃចេញមកវាយបុត្រព្រះពាយ សេនាអង្គព្រះនារាយណ៍ ក៏សន្លប់ កាលណោះព្រះពាយបក់បោកមកចំ រស់ឡើងវិញហើយក៏ទៅស្រវារកទៀត វិរុលមេឃចេញមកវាយស្វាសទៀត សហនុមានក៏សន្លប់លង់ ព្រះពាយបក់បោកមកត្រូវត្រង់ ហនុមានក៏រស់ឡើងវិញ ស្រវារកយក្សម្ដងទៀត វិរុលមេឃក៏ភ័យណាស់ទៅពួននឹងចក ហនុមានទៅស្រវារកទៀត ក៏ចាប់បានវិរុលមេឃយក្សា ដៃមួយហូតព្រះខ័នថ្លា ដៃមួយចាប់ព្រះសិរសាអារផ្ដាច់សុរងធ្លាក់ចេញ កាលណោះបាបុត្រព្រះពាយសេនាអង្គព្រះនារាយណ៍លើកទ័ពវិលវិញ ដល់បានដល់ស្រុកសមរភូមិជ័យកែវមរកត ស្ដេចក៏ឡើងទៅក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះនារាយណ៍រាមាធិបតី ថាបានបំផ្លាញយក្សយង់ក្រុងអសុរី ស្លាប់អស់ក្សិណក្ស័យមរណា កាលណោះព្រះនារាយណ៍រាមាស្ដេចត្រេកអរក្រៃ មានព្រះបន្ទូលត្រាស់ថា អើបាអង្គត់ហនុមាន ឯងសម្លាប់យក្សបាន អញឱ្យរង្វាន់ ។

៥៣-ហើយព្រះអង្គគង់នៅជាសុខសាន្ត ថ្លែងពីទសមុខក្រុងមារអសុរាព្រះចៅលង្កានៅពុំបាន កើតទុក្ខទោម្នេញគ្មានស្រាកស្រាន្ត ឆេះឆួលក្នុងប្រាណដូចភ្លើងវិស័យ ពេលនោះក៏ហោះទៅកាន់បង ថាសូមសម្ដេចព្រះរាមព្រះជេដ្ឋា ទៅជួយវាយអាមនុស្សាដូចបំណង ទ័ពនោះរបឹងរឹងរូសខ្លាំងក្រៃ មានពលស្វាសធាត់ធំហៅហាន សម្លាប់យក្សបានបោះក្នុងជលាស័យ វាមានស្វាសកាចក្រៃធាត់ធំស្ដឹមស្ដៃ មនោមនះសោះសា កុវេរ៍ប៉ាន់ស្លាប់ហើយ យើងកុំបង្អង់យូរឡើយ នាំពលទៅវាយអាមនុស្សា ខំកេណ្ឌយោធាចូលដល់ត្រៀបត្រា ក្សិណនោះយក្សាក៏មកច្រើនក្រៃ បាំងសែងព្រះអាទិត្យងងឹតផែនដី កក្រើកអំពើកសព្ទឋានញ័រស្រុកសមរភូមិជ័យកែវមរកតខ្លាំងក្រៃ ព្រះរាមសង្ស័យក៏ហៅពិភេកហោរា ពិភេកទូលថា គ្មានទ័ពនរណា គឺទ័ពកុវេរ៍ប៉ាន់បងរាពណ៍ ថាអើពិភេកហោរាប្អូនអើយបើកុវេរ៍ប៉ាន់ដូច្នោះហើយ តើយកអ្នកណាទៅតទ័ពបាន ពិភេកទូលថា មានតែបាហនុមានមាអង្គត់ សុគ្រីព និលផាត់ និលឯក កេសរជម្ពូពាន សេនាទាំងពីរដណ្ដប់អង្គប្រាណ ទើបលើកទៅវាយក្រុងមារអសុរាក្នុងពេលនោះ ថាហើយកេសរជម្ពូពានកេណ្ឌបាហនុមានពេករស្រុះស្រាប់ សុគ្រីពទាំងពីរដណ្ដប់អង្គក៏ចូលវាយតទ័ពនឹងក្រុងមារអសុរា កាលណោះ

ពានរក៏មានជ័យចេស្ដាឈ្នះក្រុងអសុរា ពេលនោះកុវេរ៍ប៉ាន់ក៏បានទតយល់ពលស្លាប់ត្រៀបត្រា ក៏ទាញដំបងពេជ្រផ្លេកផ្លោះហោះសំដៅ មកតយុទ្ធជាមួយនឹងរាជក្របីហនុមាន ហនុមានក៏រងរ៉ាប់ចាប់អង្គអសុរា ដៃមួយចាប់ព្រះសិរសា ដៃមួយក៏ហូតខ័នថ្លា កាត់ព្រះសរុងចោលចេញ ពលយក្សក៏ក្សិណក្ស័យមរណា ក្ស័យក្នុងមហានគរច្រើនក្រៃសោះសា ហនុមានក៏បានលើកពលចតុរង្គយោធា មកដល់ស្រុកសមរភូមិជ័យដូច្នោះហើយ ក៏ឡើងទៅថ្វាយបង្គំសម្ដេចព្រះរាមា ព្រះអង្គក៏មានព្រះហឫទ័យត្រេកអរក្រៃ ។ អធិកម្មអធិពលឡាំឃើញដូច្នោះហើយ ក៏ឡើងទៅគាល់ក្រុងទសមុខមារថា សម្ដេចព្រះរៀមព្រះជេដ្ឋា ក្សិណក្ស័យអម្បាញ់ថ្ងៃមិញទៅហើយនឹងដៃអាស្វាស ក្រុងទសភក្ត្រាក៏ទ្រង់ព្រះកន្សែងថ្លែងពិលាប សោយសោកាថា' ឱព្រះជេដ្ឋា ព្រះរៀមបង ខ្ញុំនេះក៏មិនរស់ទេក៏មុខតែក្ស័យផង ។

៥៤-ថាហើយក្រុងមារហោះផ្លេកផ្លោះទៅកណ្ដាលជលសា ទៅប្រាប់មច្ឆានព្វ ឱ្យខ្លួននាង ព្រះរាជបុត្រនាង និងក្រុមចតុរង្គអង្គយោធាទៅជួយវាយអាមនុស្សា ។ មច្ឆានព្វមានព្រះសុវណ្ណី ហៅមហារំអិលថា ទៅជួយច្បាំងព្រះជីតារបស់អ្នក មហារំអិលឮហើយក៏កេណ្ឌពលអង្គយក្សានឹង